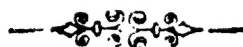

સલુકા સંગ્રહ.

॥ હિંદુ ભાઈઓને વીવા મધે
અતી ઉપયોગી.

સુધારનાર તથા બનાવનાર, પ્રસીદ્ધતા
દુર્ભાગીઆ સરૂપચ દ ગણાલયંદ
મુઠ નગર પારકરવાળા,
જલ્દે સીધ થરપારકર.

(સર્વ હક્ક રાખીન રાખ્યા છે)

અમદાવાદ પીરમસા રોજ સાર્મે મી રાજનગર ટાઈપ પ્રાઉન્ડરી
પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં એનં પીઠ શેઠનાએ છાપે.

નકલ ૫૦૦

સંવત ૧૯૫૭

સને ૧૯૧૨

કીમત ચાર આના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કપીગણિત વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૩૫૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨૧૮૭૩૧ સં. ૩૧૮

વિષય ૬૦૦૦૮

મલુકા સંગ્રહ.

ત્રિંદુ ભાઈઓને વીવા મધે
અતી ઉપયોગી.

— ❦ —

મુધારનાર તથા બનાવનાર,
કુમડીયા સરપચંદ ગલાલચંદ
મુન નગર પારકરવાળા,
જલ્દે સીધ ચરપારકર.

(સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે)

— ❦ —

ત્રિવાદ પીરમસા રોજ સામે લી રાજનગર ટાઇપ કાઉન્ડરી
પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં એનં પીં શેઠનાએ છાપી.

— ❦ —
નકલ ૫૦૦

સંવત ૧૯૧૭

સને ૧૯૧૧

— ❦ —
દીપ્ત ચાર આના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અ. સ. નં. ૩૦૮
૧૧ વૈષ્ણવરાઈ-સંગ્રહ

૩૩૫૬

અર્પણ પત્રીકા.

સદા માનવંત મેહરબાંન રા. રા. માહેરાપ્રીય બંધુઓને
પુઠે નામ નોંધાવતારને વીનંતી કરવામાં આવેછે, જે આપે મને
આ ચોપડી છપાવવાને સારી મદત આપોછો. વળી પત્ર
આપસો એહવી મને ઘણીજ આશા છે. ને મેં આપનો ઘણોજ
આજાર માંન્યો છે. માટે હવેથી મહેરબાંની કરીને આ ચો-
પડી આ કાંમમાં લેવાને અંગીકાર કરસોજી. હું આપને આ
ચોપડી ઘણા હેતુપુરવક આપુંછું.

લી. પ્રીયબંધુ,

કુબડીયા સરૂપચંદ ગલાલ

ના પ્રજ્ઞામ વાંચસો.

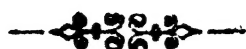
આ ચોપડી મળવાનું ડેકાણું.

૪૦ નગર પારકર.

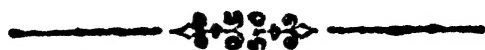
કુબડીયા સરૂપચંદ ગલાલચંદ

૯૬૩ સીધ થરપારકર.

સાંકળીયું.

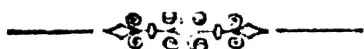
નંબર	નામ	પાનું.	નંબર	નામ	પાનું.
૧	મંગલાચરણ	૧	૧૩	જીમણ છેડવો ત્રીજો	૪૩
૨	સાલીબદ્ર સલોકો	૨	૧૪	પાણી છેડવો પેલો	૪૩
૩	રાંમચંદ્રજી	,, ૭	૧૫	પાણી છેડવો બીજો	૪૪
૪	રાણા રણુછેડજી	,, ૧૭	૧૬	ખાટ	૪૪
૫	રાણા કરણજી	,, ૨૦	૧૭	ધરણુછેડવાનીરીત	૪૪
૬	સાત સાસુ	,, ૨૩	૧૮	સુથ ધરણુ	૪૫
૭	કરસન બાળકીલા,	,, ૨૫	૧૯	નેમનાથનો સલોકો	૪૬
૮	ભારમલ્લજી	,, ૨૮	૨૦	જીગડુ વિશે	૫૩
૯	પ્રાગમલ્લજી	,, ૩૨	૨૧	ઉધમ કરવો	૫૪
૧૦	લંકાપતી	,, ૩૪	૨૨	બગાઉ ખરીદ કરનાર	૫૫
૧૧	જીમણ છેડવો પેલો	૩૬	૨૩	સુચના
૧૨	જીમણ છેડવો બીજો	૪૧			

સલુકા સંગ્રહ.

પ્રારંભ.

મંગલાચરણનો હુલો.

- સાસન નાયક સુખકરે, વંદુ આદી છણુંદ; ૧
આગ્રથ હું રચના કરે, જેમ મન થાય આણુંદ.
સહાય કરજો કુલ દેવતા, જેમ મનોરથ પુરણ થાય; ૨
જેન સાસન માહે સોભતા, ચક્રેસરી આદે ગાય.
સર્વે દેવ સમરે સદા, સુંદ મતિ આપજો દેવ;
પ્રેમ ધરી પ્રણમુ તદા, કરે તમારી સેવ. ૩
વીવા ઓચ્છવ વધામણો, વાંચે સલુકા સાર;
ક્ષત્રિ વંસના રાજતણો, સાંભળે છે નરનાર. ૪
વીવા સમો સાર નહિ, હરખ ધણો મન થાય;
ચતુર નર વાંચે રહિ, નહિ વાંચે મુરખ જણાય. ૫
દાસ જાણીને આપનો, કરજો સર્વે કૃપાય;
દાસ સરપચંદ ગુણ ગાવતાં, હરખ ધણો મન થાય. ૬

સાલીભદ્ર શેઠનો સંલોક.

- સરસ્વતી માતા તુજ પાપ લાગું, દેવ ગઈ તણી આત્મા માયું;
સાલીભદ્ર સાલનો કહું સંલોક, એકે ચીતેથી સાંભળજો લોક. ૧
- નગરી રાજગ્રહી અતી ઘણી સારી, માંહે વસે છે મોટા વેહેપારી;
રાજ કરે છે ચણીક રાજ, જૈન ધર્મીને પાજે છે પ્રજ. ૨
- તેહનો પુત્ર અભયકુમાર જાણું. પ્રધાન પદ્મીમાં સારો વખાણું,
ગોભદ્ર શેઠ વસે છે મારો, તેહને પરે નથા દ્રવ્યના પારો. ૩
- ભદ્રા નામે તો નારીજા જાણું. રૂપે તો ઈંદ્રાણી સમ વખાણું;
ગોવાલીયે આપ્યું મુનીવર દન, પુણ્ય કર્યા છે આયુષ્ય માન. ૪
- ભદ્રા કુળે તો અવતાર લીધાં, જણે આતમ તો કારજ કીધાં;
નવ માસને શુભ દીવસ સારો, જનન્યા છે પુત્ર અતી રૂપાળો. ૫
- નામ આપ્યું છે સાલીકુમાર, શે.મે છે ઈંદ્ર તણો અનુસાર;
લાલન પાત્રન મોટાજ થાયે, બત્રીસ કન્યા તમ પરણાવે. ૬
- એહેની સુભદ્રા અતી રૂપવંતી, શેઠ મનાને પરણાવે સતી;
ગોભદ્ર શેઠ દેવલોક થયા, મુકી શરીરને દેવલોકે ગયા. ૭
- તીહાં થકી મન મુકત થાણું, નિમદીન નવાણું પેરીજા જાણું;
સુખ ભોગવે દેવલોક જેવા, રાણી બત્રીસ કરે નીત સેવા. ૮
- એક દીન નગરીમાં વેપારી આવ્યા, રતન કબળ વેચવા લાવ્યા;
ક્યાં નગરીને રાજ દરવાર, દોઢ ન મુતવે કંબળ સાર. ૯
- સારે વેપારી થયા બિલસ, હવે શું કરશે દ્રવ્ય નથા પાસ;
એવો વીચાર તેજ કરે, નીસ દીન નગરી સર્વેનાં ફરે. ૧૦
- ફરતાં ફરતાં તો આવ્યા છે જીહાં, જીહાં સાલીભદ્ર રહે છે તીહાં;
ભદ્રાજી કહે શેઠજી આવો, અમાં જેવા તો કાંમ બતાવો. ૧૧
- શેઠજી તમે બિલસ દીસો, એવું શું હુખ પડવે કીસો;
નવ શેઠીઆ બોલ્યા ત્યાં વાણી, સાંભળો વાત કહું શેઠાણી. ૧૨

- રતન કંબળ અમે વેચવા લાગ્યા, મુઘો મુઘ્ય છે તેહથી ન વેચાયા;
મુઘ આપીને કંબળ લીધા, જઈ ખત્રીસ વહુ વહેંચીને દીધા. ૧૩
- કંબળના બમે કટકાજ કીધા, ખત્રીસે વહુએતો વેહેંચીને લીધા;
બીસત્રાખ દીધા છે દાંમ, વેપારીઓના થયા છે કાંમ. ૧૪
- નાહી ધોઇને અગ લુંછીને નાખ્યા, ભંગીયે તેનો લાવીને રાખ્યા;
ભંગી પાંણી ઝોઠી તેજ ૪૨, રાજ સરણીકને ધરે કાંમજ કરે. ૧૫
- ત્યારે દોઢો છે ચેલણા રાંણી, હઠ લીધો છે રાજથી તાંણી;
માહેરે માટે એ કંબળ લાવા, નહી લાવે તો મારેજ મરવો. ૧૬
- ત્યારે રાજ તો ભંગી તેડાવ્યો, રતન કંબળ તું ક્યાંથી લાવ્યો;
વળી ભંગીયા ખેલ્યા છે વાંણી, સાંભળો રાજ ચીનજ આંણી. ૧૭
- સાલીભદ્ર શેઠ વસે છે સારો તેને નથી ધનનો પારો;
નાહી ધોઇને ખારમાં નાખ્યા; તેના અમેએ લાવીને રાખ્યા. ૧૮
- રાજ વિચારે એ કેવો ધનવંતો, રતન કંબળથી અંગ લુંછતો;
આતો દીસે છે અચરજ જેવું, તેતો માહેરે જોવાને જવું. ૧૯
- રાજ ત્યારે તો પ્રધાન તેડાવે જવાની તો સાંભળી કરાવે;
હાથી ધોડાને રથ તુંખાર, સાથે મંત્રી અભયકુંમાર. ૨૦
- હાલનાં આવે નગરી મોજર, જવું છે સાલીમદ્રને દુવાર;
દુખી મહોલને પાંખ્યા વીશ્રાંમ, આતો દીસે છે જોરા જેવું કાંમ. ૨૧
- માતા ભદ્રાજી સામૈયુ લાવે, થાજ ભરીને મોતીડે વધાવે;
જોરા મહોલતે રાજજી જાય, જતાં જતાં ત્રીજે ભુવને જાય. ૨૨
- જયુ તો દાસે છે જળથી ભર્યો, ત્યારે રાજયે વીચાર ક્યો;
અભય કુમાર કીધી છે બુદ્ધી, નાખી વીંટીને લીધી છે સુદ્ધી. ૨૩
- થયો ખડકો ને નવ વીચાર્યો, આતો દીસે છે કાયથી ભર્યો;
સર્વે જથુ તો તીહાંજ રહ્યા, ભદ્રાજી સાલીભદ્રને તેડવા ગયા. ૨૪
- ઊઠો બેટા સરણીક આગ્યા, તમે તો તીહાં આવીને જયા;

- ત્યારે સાક્ષીભદ્ર બોલ્યા છે વાંણી, અમને માતાજી શું પુછો છો જાણી. ૨૫
- લઈ વેચાજીને આપજો દાંમ, નાંખી વખારમાં કરજો કાંમ;
- ત્યારે ભદ્રાજી બોલ્યા છે એવું, એનો નથીજ કીધાજ જેવું. ૨૬
- એતો આપણો ધણી કેવાય, એહની અજાણી અહીં રેવાય;
- તેનો રૂંડે નહી આપણો ભાર, એવા જોરવાર રાજ દરવાર. ૨૭
- હું નથી જાણતો માહેરે નથી નાથ, માહે રાધા વંચારે એહની આથ;
- એવો વીચાર કરે છે તેણી વાર, આવી જિતરે છે ભુવન મોખાર. ૨૮
- સાત ભુમીથી નીચાં જિતરતાં, પરસેવો થયાં ધણું આરતાં;
- આવી રાખને નમસ્કાર કરીયો, જોઈ રાખયે જતાજ દીધો. ૨૯
- રાજ જોઈ આપી રમય, સાક્ષીભદ્ર પાછા મહોલે તે જાય;
- સાક્ષીભદ્ર રહે ધણુ જિદાસ, એટલે આગ્યા વીર ચરમેસ. ૩૦
- સાક્ષીભદ્ર ધણુ દામે જરાય, સાથ સર્વે લઈ વાંઘ્યા જાય;
- વીરતણી તો સાંભળી વાંણી, સર્વે સંસાર અસાર જાણી. ૩૧
- નીસ દીન વ્રત પચખાંણુ ધરે, પરીચદ સર્વે હંડેવા કરે;
- દન દન અકેડી તળે છે નાર, જોહને સસારથી જિતરવાં પાર. ૩૨
- જત્રીસ વાંણી તો વીલાપ કરે, પાપ પડીને એમ જિયરે;
- અમને કેમ હંડે છે સાદસ ધીર, આંખે વહે છે ભાદરવો નીર. ૩૩
- ભદ્રાજી કરે વીલાપ અપાર, ધણુ દુખથી આંસુની ધાર;
- એવી રીતે તો થાય છે તીકાં, સુભદ્રા ધનો મેઠા છે જીહાં. ૩૪
- સુભદ્રા નવરાત્રે નીજ ભરતાર, આંખે વહે છે આંસુની ધાર.
- ત્યારે ધનજી બોલ્યા છે વાંણી, સાંભળ કાંમની ચીતજ આણી. ૩૫
- શામાટે રૂંડ કરે છે નારી, એવું શું દુખ પડ્યા છે ભારી;
- ત્યારે સુભદ્રા બોલે છે વાંણી, સાંભળજ નાથ ચીતજ આણી. ૩૬
- મુજ અંધવ સાક્ષીકુમાર, તેહ છોડે છે અકેડી નાર;
- ધનો ભણેરે સાંભળ તું નારી, તારો ભાઈ છે કાપરભારી. ૩૭

- લાગે બોધ્યા છે સુભદ્રા સતી, મુંજ બંધન સમ જગતમાં નથી;
કહેતાં વાત સોદલી નાથ, મુક્તતાં સંઘળી દોહીલ આથ. ૩૮
- ધનો ભણે સાંભળ પ્યારી, મેં મુદ્રી છે આડેજ નારી;
તપ સુભદ્રા વીક્ષાપ કરે, ધણો રૂદનને આંસુજ ઝરે. ૩૯
- સુભદ્રા કહે સાંભળોવાત, શા માટે મુકો બીજ્યે સાત;
ધનો ભણેરે સાંભળ નાર, ધણો દુખનો એણે સંસાર. ૪૦
- સંપના રૂપીનો ખેરે સંસાર, જે છાડ તેને સુખ અપાર;
મધ બીંદુ સમ સંસાર જાણો, પાછળ પડી છે નરકની ખાણિ; ૪૧
- એમ સમજતી ધનો નીસળ્યો, જનક સાક્ષીભદ્ર શાહને મળીયો;
જનક સાળાને કાંધ્યા છે સાદ વેગા કોકો તો છોડી પરમાદ. ૪૨
- કાળ આહોડી નીત ભમે છે, પાછળ રહીને શુંએ જોયું છે;
સાક્ષીભદ્ર કીક્યા તેણીયાજવાર, સાળો ખતેરી ચાલ્યા નીરવાર. ૪૩
- આવ્યા છે શ્રી વીરની પાસ, જઈ બોધ્યા છે ધણે કિત્તાસ;
ઓ પ્રભુજી અમને ઊગારો, સંસાર સમુદ્રથી પાર કિતારો. ૪૪
- અપી દિક્ષાને કરો કિદાર, જેમ થાય વળી ભરનો પાર;
ત્યારે પ્રભુજી દીક્ષાજ આપે, જન્મ મરણના સંકટ કાપે. ૪૫
- પંચ મુદ્રી તો લોચન કાધો, ઓથો મુદપતી પ્રભુજી દીધો;
કરે તપ જપ ધ્યાન અપાર, મન મધે સમરે છે શ્રી નરહાર. ૪૬
- એક દીન માત્ર ક્ષમણને પારણે જાય, પ્રભુજીને તો લાગે છ પાય;
ત્યારે વીરને પુછે છે સાર, અમને કુંણુ આપશે સુજતો અદાર. ૪૭
- પારણુ થાશે માતાને હાથ, એમ બોધ્યા છે જગતનો નાથ;
જોયરી કરવા ચાલ્યા મુનીરાય, જતાં જોતાં તો નીજ ઘેર જાય. ૪૮
- ઘરે આવ્યા નવી આરખ્યા માય, મુનીવર પાછા રીતે જાય;
મુનીવર ફરે નગરી મોઝાર, મૈયારડી સામી મળી તેણી વાર. ૪૯
- મુનીવર દેખી હરખે ભરાય, મહીતણાતો દાંન અપાય;
ત્યારે મુનીને ધણો વહેમજ થાય, દાંન નથી આપ્યું મુંજને માય. ૫૦

- ત્યારે બોલ્યા છે ત્રિલોકી નાથ, સાંભળજો તમે સર્વે સાથ;
 બેરસ વહોરાવ્યો મૈયારડી જેઠ, પુર્વ જનમની માતા હતી તેઠ. ૫૧
- મુનીવર ક્યાં છે અદારજ પાંખી, પછી મનમાં એમજ જાણી;
 આવી પ્રભુને પાયજ લાગે, અણસણ કન્વાની આરા માને. ૫૨
- વીર પ્રભુ તો આપી રજાય, મુનીવર ધણા હરખે ભરાય.
 જઈ ચડ્યા છે ગીરી વૈભાર, સાંલા એક દીઠો તેણીજ વાર. ૫૩
- તીહાં કને તો અણસણ લીધું, જેણે આતમનું કારજ કીધું;
 હવે ભદ્રાજી વાંદવા આવે, એતઊર સર્વે પુત્રનો લાદે. ૫૪
- સરણીક આદે શ્રાવક બહુ, વાંદવા આવ્યા છે લોકજ સહુ;
 વાંદી પ્રભુને વાંચા મુનીરાય, પુત્ર જાવે છે ભદ્રાજી માય. : ૫૫
- ત્યારે બોલ્યા છે ભદ્રાજી માય, નથી મુનીવર ક્યાં તે જાય;
 ત્યારે બોલ્યા વીરજી એમ, એતો ગયા છે ગીરી વૈભારમ. ૫૬
- ત્યારે સર્વે થયા હિદાસ, સર્વે ગયા છે ગીરીવર પાસ.
 મુનીવર ઝીલે ધ્યાન મોજર, સૌને થયો છે દુખ અપાર. ૫૭
- સર્વે કરે છે આમુનીધાર, મળીસે વળા બત્રીસે નાર;
 કરે વીલાપ ભદ્રાજી માય, સૌના મનમાં ધણા દુખાય. ૫૮
- મુનીવર ધ્યાન ધરે સાર, રૂદન કરે છે બત્રીસે નાર;
 રૂપા કરજો માહેના નાથ, એકવાર બોલો અમારી સાથ. ૫૯
- માતા ભદ્રાને દુખ અપાર, નયણ હિધાડી જેવા નીરધાર;
 ત્યારે સાલીભદ્ર હિધાડી આંખ, મુકા દેહને દેવલોકે સુખ. ૬૦
- ધનો પાધરો મોક્ષજ જાય, જનમ મરણના દુખ કપાય;
 ધન ધન એહવા નરને સાર; જેના નાંમથી થાય દુખનો પાર. ૬૧
- જે ગાસે છે તે જે સાંભળસે, તેહના મનના મનોરથ ફળશે;
 તીથી આઠમ સુંદની જાણું, માસ ફાંગણ સારો દેખાણું. ૬૨
- સંવત આગણીસ સણસઠ મોજર, રૂડો વારતો બુધજ સાર;

ગાંધ નમરને પારકર દેસ, મુલક સીધ માહે સા બદા તત્ત. ૬૩
 શેઠ શ્રાવક વસે છે ધણા શ્રીમાલી વીગેરે જાતજ તણા;
 વીસા શ્રીમાલ જાત હું જાણું, તે મધે કુખડીયા જાત વખાણું. ૬૪
 કુખડીયા દેવચંદ ને ગણાવસુત, જૈનધર્મીને ધણા વીનત;
 કીધો સલાકો દેવપસાય, કરીજન તમે કરજો સંઘાય. ૬૫
 જુલ ચુકની માફજ કરજો, જિતમ જનના ગુણ દીવમાં ધરજ;
 કુખડીયા સરપચંદ એણીપરે બોલે, ન આવે ધના સાલીભદ્રને તાલે. ૬૬

રાંમચંદ્રજીનો સલોકો.

સરસંતી માતને સીસ નમાવું, જિતમ નરના ગુણજ ગાવું;
 મુંજ માતા આપો ખુદી અની સારી, કહુ સલોકો મન વીચારી. ૧
 રાંમચંદ્રનો કહુ સલોકો, પ્રેમ થકી તો સાંભળજો લોકો;
 જેના નાંમથી દુખજ જાય, જનમ મરણના સંકટ કપાય. ૨
 નગરી અયોધ્યા દસરથરાય, જેહને ધરે જનમજ થાય;
 માતા કૌસલાયને જનમયા છે રાંમ, જેહનુ શરીર છે ધનજસાંમ. ૩
 રાંણી સુમીત્રાને લખમણ તાંન, જેણે રાખયું છે રાંમથી મન;
 ભરન નામેનો ત્રીજો કેવાય, જેહની માતા કેકઇ થાય. ૪
 સતરૂધન નામે નાંનેરો ભાઇ, ચારે ભાઇને પ્રીત બંધાઇ;
 રમે જમે છે સરવે સાર, જેહને ધરે નથી પુન્યનો પાર. ૫
 રાજ દસરથ ધણા હરખાય, સરવે માતાને ઉમંગ થાય;
 ભણ્યા મેલ્યા છે ગુરૂની પાસ, સરવે વિદ્યાનો કરે અભ્યાસ. ૬
 બણી વિદ્યાતો હુસીયાર થાય, પરીક્ષા દેવા કુંવર જાય;
 રાજ જોઇને અતી હરખાય, ધણા દ્રવ્યતો ગુરૂને દેવરાય; ૭

- જનકપુરીમાં જનક છે રાજ, પુત્રેની પેરે પાળે છે પ્રજા;
ભામંડલ નામે પુત્રજ થાય, વેરી દેવતા હરીને જાય. ૮
- તેહને ધરે જન્મ સીતાનુ થાય, સરવે સતીમાં મોટાં ગણાય;
સ્વયંવર મંડપ રચ્યો છે સારો, જોહની શોભાનો નથીજ પારો. ૯
- સધગા દેસમા પત્ર લખાવે, સર્વે દેસના રાજ તોડાવે;
અયોધ્યાપુરીમાં પત્રજ આવે, દસરથ રાજને અતી ધણો ભાવે. ૧૦
- પત્ર વાંચીને તૈયાર થાય, રાંમ લક્ષ્મણ ભેગાજ જાય;
આવી પહોંચ્યા છે જનકપુરમાંય, સર્વે દેસના રાંજાને રાય. ૧૧
- સ્વયંવર મંડપની રચનાજ કાધી, સર્વે રાજને બેઠક દીધી;
સીતાજી બિમાં લઈ વરમાળા, સર્વેને જીયે છે અમૃતધાળા. ૧૨
- જનક રાજની મંજી એવી ધનુષ ચડાવે સીતાને દેવી;
સર્વે રાજનો જોવાને જાય, કોઈની તે મધે હામ ન થાય. ૧૩
- બિડ્યા રાંમચંદ્ર તેણીજ વાર, ધનુષ ચડાવ્યો નવ લાગી વાર;
આવી સીતાજી વરમાળા નાંખી, સર્વે લેકો તો રહેજો સાખી. ૧૪
- રામચંદ્રજી સીતાજીને વળીઆ, સૌના મંનના મનોરથ ફળીયા;
સીતાનું આપ્યું કન્યાજ દાંત, વળી આપ્યું છે તુલસીનું પાંત. ૧૫
- હાથી ઘોડા ને દીધાં છે ગાય, આપ દાનતો જનકરાય;
રાંમ લક્ષ્મણ તૈયાર થાય, ધરે જવાની માંગે રજાય. ૧૬
- જનક રાજનો આપી રજાય, સર્વે સાથ તો તૈયાર થાય;
દસરથ રાજ તો પાંચા વધાઈ, રાંમ થયા છે જનક જમાઈ. ૧૭
- કરી સાંભૈયું ધરેજી લાવે, માત પિતાને હરખજ થાવે;
રાંમ લક્ષ્મણ લાગે છે પાય, માત પિતાને હરખજ થાય. ૧૮
- આવી સીતાજી લાગે છે પાય, માતા કૌશલ્યા હરખે ભરાય;
એક દીન બેઠા દસરથરાજ, હવેતો કરવું આત્મનું કાજ, ૧૯
- રાંમચંદ્રને રાજ આપીસું, આપણે આત્મનું કાંમ કરીશું,

- ૧૮ સાંભળી કેકઠ રાંણી, મથીલા નામેનો દાસી મેં જાણી. ૨૦
- જ્યે પ્રથમ વચન દીધાં, કેકઠ તેતો સંભાળી લીધાં;
- ૧૯ ગ્યા વચન તેણીજ વાર, સાંભળો નાથ આપો આ વાર. ૨૧
- કેકઠ સાંભળો ગય, ભરત કુંવર રાજ અપાય;
- ૨૦ તમને મુકે વનમાં સાર, એવી રીતેનો કરજને આ વાર. ૨૨
- ત્યારે રાજ તો ધણી સમજાવે, વીણસે કારજને લીણી બુધી આવે;
- ૨૧ ત્યારે રાજ ઉદાસ થાય, વચન થપી તો નવ જોડાય. ૨૩
- રાંમ તેડાવે તેણીજ વાર, કીધી વાત તે નવ લાગી વાર;
- ૨૨ રાંમચંદ્ર તો તૈયાર થાય, પિતાને વચને ધણા હરખાય. ૨૪
- ત્યારે લક્ષ્મણને થઈ છે જાણ, આવી રામથી જોયે છે વાંણ;
- ૨૩ હુ તો તમારા સાથેજ આવું, ભાઈ તમાગથી જુદું નવ થાવું. ૨૫
- રાંમ લક્ષ્મણ તૈયાર થાય, આવી માતાને લાગે છે પાય;
- ૨૪ રાંમ સીતા પાસે માગે રજંચ, સર્વનું મન ધણું દુખાય. ૨૬
- ત્યારે બેઠ્યા છે સીતા સતી, તમારી સાથે આવીમ હું પતી;
- ૨૫ રાંમ કહે સાંભળ નારી, વન મધે તો દુખ છે ભારી. ૨૭
- નથી ધરને વસરાંમ હાંમ, રાત દિવસ વળી વનથી કાંમ;
- ૨૬ ત્યારે બેઠ્યા છે સીતાજી એવું, નાથ તમારે મુકી નવ જાવું. ૨૮
- મુકી જસો તો નવ રહેમે પ્રાણ, સાંભળો નાથ ચતુર સુજાણ;
- ૨૭ માટે નાથજી સંગાથે આવું. તમારે કંથજી મુકી નવ જાવું. ૨૯
- માત પિતાને લાગે છે પાય, સર્વેના મન ધણા દુખાય;
- ૨૮ લઈ રજને ત્રણે નીસળાયા, જાઈ વનને રસ્તેજ ચડીયા ૩૦
- દસરથ રાજતો સંજમ લીધો, જણે આત્મનો કાંમજ કીધો;
- ૨૯ જૈન ધરમ પ્રમાણ છે એવું, તેહ પ્રમાણે મહેરે કહેવું. ૩૧
- સરથ ગલાલ એણીપરે બેઠે, ન આવે કોઈ રાજ દસરથને તોલે;
- ૩૦ ભરતજીતો હતા નહીં ધરે, ત્યારે તો બનેલી સર્વે પેર. ૩૨

- ભરતને ખખર પોતી છે જ્યારે, મુઠ્ઠી મુશાળને આવ્યા છે ત્યારે;
આવી માતાને બોલે છે એવું, તારેફ મુંખ નથી જોયાજ નેવું. ૩૩
- ધીકાર માત તહેરી વાત, વન મધે તો મુક્યા મુજ બ્રાત;
ખીજી માતાને લાગે છે પાય, રાંમ લક્ષ્મણને તેડાવું માય. ૩૪
- ભરત રાજ તૈયાર થાય, રાંમ લક્ષ્મણને તેડવા જાય;
હાલતાં અવે વન મોઝાર, રમ લક્ષ્મણ દીડા કુમાર. ૩૫
- આવી રાંમને લાગે છે પાય, ચલો ભાઈ હવે અયોધ્યામાંય;
આવી રાંમનો તુમેજ કરો, એટલી વીનતી દિલમાં ધરો. ૩૬
- રાંગચંદ્ર તો બોલે છે વાણી, પીતાવું વચન કેમ જાય જાણી;
ખાર વરસે તો ધરે આવીસું, સધજી વાતનો ત્યારે કરું સું. ૩૭
- ભરત રાજને ધાણું દુખજ થાવે, પાય લાગીને પાછાજ આવે;
રાંમ લક્ષ્મણ રહે વન મોઝાર, ફળ પુલનો કરે છે અહાર. ૩૮
- સીતાજી તો રહું છે સાથે પતીનું વચન ઉપાડે માથે;
સુખ દુખ સહે વનમાં સાર, ધન ધન સતી સીતાવાનાર. ૩૯
- જેહ નર સતી તણા ગુણ ગાસે, તેહના દુખ સર્વે જનશે;
ધન ધન સતી સીતાવાનારી, કહે સરપચંદ જનજી ગલીહારી. ૪૦
- હવે રાવણની કહુધું વાત, સાંભળજો તમે મહેરા બ્રાત;
રાક્ષસ નામેતો દ્રીપજ જાણું, નગરી અનોપમ લંકા વખાણું. ૪૧
- છપાસી જોજન નગરી વીસતાગ, તેહનો કહેતાં હું નવ દહ પાર;
રાજ કરે છે રાવણ રાજ, રૂડી રીતે તો પાળે છે પ્રજા. ૪૨
- કુભકરણ સરીખા જેને છે ભાઈ, ઈંદ્રજી સરીખા બેડા સવાઈ;
સહસ ગત્રીસ રાવણને રાણી, તમહિ માંનેતી મદોદરી જાણી. ૪૩
- એહવા જોરવર રાવણ રાજ, જેણે જીતના વગડાવ્યા વાંજ;
એક દીવસ લક્ષ્મણ વનમાં જાય, જોતા વનતો હરખ ભરાય. ૪૪
- દિહું ખડગ લાધુ તેણજ વાર, ફેરવીને જુએ છે લક્ષ્મણ કુમાર.

- રાવણનો ભાણેજ સણુંક નામે, તેનો તપ કરે છે તેણેજ દામે; ૪૫
 લાગ્યું ખડગને પાંચો છે મરાણુ, હેઠાણું મરતક પડીયા છે પરણુ;
 ત્યારે લક્ષ્મણ વીચાર કીધો, વગર વાંકિતો પ્રણુજ લીધો. ૪૬
- લક્ષ્મણ ચ્યા ધણા ઉદાસ, ખડગ લઈ આગ્યા રામની પાસ;
 રાંમ પુછે છે સર્વે પેર કહું લક્ષ્મણ યાશે કોઈકજ વેર. ૪૭
- ખરખગ નામે વીઘાધર રાય, તેનો રાવણને ગતેવી થાય;
 સુપરનેખા રાવણની બેનજ થાય, પુત્ર મરણુથી કોઢે ભરાય. ૪૮
- બદલાવી રૂપ આવી રાંમની પાસ, અમને પરણે ધણે ઉદાસ;
 રાંમ લક્ષ્મણ કપટ જાણી નાક કાંનનો કાપ્યા છે તાણી. ૪૯
- ખાતાળ લકાનો ખરખગરાય, તેડની અત્રી સુપરેનખાજ થાય;
 આવી કહી છે સરવે પેર, માર્યો પુત્રને કર્યા છે કેર. ૫૦
- ખરખગ રાજ કોઢે ભરાય, ક્રોધ લશ્કર ને લડવા જાય;
 ત્યારે રાંમને થઈ છે જાણુ, લક્ષ્મણજ લીધા ધનુષને બાણુ. ૫૧
- થઈ લડાઈને લવ લાગીવાર, લક્ષ્મણજ આપે ધણીજ માર;
 એવી રીતે તો થાય તીહાં, રાવણ સભા ભરી બેઠા છે જીહાં. ૫૨
- સુપરનેખા તો આવીને બોલે, નથી બંધન કોઈ તાહેરે તોલે;
 રાંમ લક્ષ્મણ નામે છે કુમાર, તાહેરા બાણેજને માર્યો છે હાર. ૫૩
- કાંન નાક તો માગી તે લીધાં, એહ । અપમાન માહેરા કીધા;
 સીતાના રૂપનાં કરે વખાણુ, ત્યારે રાવણને થઈ છે જાણુ. ૫૪
- લગ્ન સીતા તો અનજ ભવે વીનાસ કહે તો હીણી યુધી આવે,
 ત્યારે રાવણ આગ્યો વીચારી, રાંમ બેઠા નવ હરાય નારી; ૫૫
- કપટી રાવણે નાદજ કીધો, ભાઈ લક્ષ્મણ આવળે સીધો;
 બાંધી હથીઆર નવ લાગી વાર, રાંમચંદ્ર જાય લડવાને સાર. ૫૬
- લડવાને જાય છે પોતેજ રાંમ ત્યારે રાવણનાં થાયો છે કાંમ;
 એકલી જાણી ગિપાડી લીધાં, જાઈ વીમાનમાં બેસાડી દીધી. ૫૭

જટાયું પાંખીને ચડી છે રીસ, જણે રાવણનું હેદુજ શીસ;
 રીસ કરીને ચાંચજ મારી, રાવણના વસ્ત્ર નાંખ્યા છે ફાડી. ૫૮
 ત્યારે રાવણને ચડી છે રીસ, કાપી પાંખને નથી હેદ્યું સીસ;
 આગળ જતાં તો વીઘાધર મળીયો, ભામંડની બે । જણીને લડીયો ૫૯
 માર્યો રાવણે ધણેજ માર, વીઘાધર થકી પડ્યો નીરધાર;
 સીતાજી કરે રૂદન અપાર, આંખે વહે છે આંસુની ધાર. ૬૦
 એવી રીતે તો વિલાપ કરે, ગન વસે પ્રભુનું ધ્યાનજ ધરે;
 વળી સીતાજી ધણા ગભરાય, સતી તણું તો સીયત્ર કેમ ન જાય. ૬૧
 અરે પાપી તુ મત અડળે મુજને, નહીકા સરાપ દઇસ તુજને;
 વળી સીતાજી એવુંજ બોલે, ન આવે કોઈ મારા નાથને તોલે. ૬૨
 રાંમને ખખર પડસે જ્યારે, તારું કામ ફેડશે ત્યારે;
 સીતાજી જણે હવે કેમ થાય, પ્રાણ જતાં પણ સીયત્ર નવ જાય. ૬૩
 માસ છાંતી અવજ કરું છું. નહી માને તો પ્રાણ હર છું;
 વળી રાવણ મનમાં વીમાસે, ભક્ષા છ માસ હમણાં વહી જશે. ૬૪
 ધન ધન સતી સીતા કેવાય, કહું સરપચંદ હું લાગુ છું પય;
 ખરખગના તો લીધા છે પ્રાણ, જાછ પેતયા છે રામચંદ્ર જાણુ. ૬૫
 સાંભળ માહેરા લક્ષ્મણ બાઈ, સીંહનાદ તુમે કેમ કર્યો જાઈ;
 લક્ષ્મણ કહે વાત ન જાણું, એતો કાંમ છે કપટ તણું, ૬૬
 રાંમ લક્ષ્મણ પાછાજ વળીયા, મારગ માહેતો અપસુકન નડીયા;
 રાંમ કહેરે લક્ષ્મણ બ્રાત, આજ થાસે વળી કોઇક જિતપાત. ૬૭
 આવી જુએ છે નવ દીડી સીતા, ત્યારે ધણી થઈ છે ચીંતા;
 રાંમ લક્ષ્મણ બેગો તુજ કરે, એહવો કુણુ છેરે સીતાને હરે. ૬૮
 જોયા વનને સઘળાજ કાંમ, જોયા નગરને મોટેડા ગામ;
 વીશધ રાજને ગાદીજ આપી, પાતાળ લાંઘાયે દીક્ષેજ થાપી. ૬૯
 હવે કહું છું સુમીત્રની વાત, સાંભળજો તમે માહેરા બ્રાત;

- વાંનરદ્વીપને કીસકંધા ગાંમ. તેહના રાજાનું સુગ્રીવ નામ. ૭૦
- તારા નામે તો રાંછી છે સારી, અંગદ નામે ભગીજ ભારી;
- સાહસગતી નામે વીઘાધરરાય, તારા ઉપરતો મોઢે ભરાય. ૭૧
- કરી તપને વેસજ લીધો, જાણે જાગે સુગ્રીવ કીધો;
- કપટ કરીને પ્રવેસ કીધો. અગર પડીને જાવ ન દીધો. ૭૨
- અંગદ નામે તો વારા કુમાર, જાવ ન આપે રાજકવાર;
- સુગ્રીવને જમાઈ હતુમાંન થાય, મહા અજાતો જોઈયો કેવાય. ૭૩
- એહના રૂપ સરીખા જણાય, તેહનો પારખો કોઈયો નવ થાય;
- સર્વે ખેસીને વીચાર કીધો, રાંમ લક્ષ્મણનો સરણો લીધો. ૭૪
- ત્યારે જોડયા છે રામચંદ્ર વાંણ, તેની કરસુ અમેજ જાણ;
- તેડી રાંમને કીસકંધા આવે, સુગ્રીવના દુખ સર્વે જાને. ૭૫
- ભણી મંત્રને માર્યો છે જાણ. સાહસગતીના લીધા છે પ્રાણ;
- રાંમ કહેરે સુગ્રીવરાય, સીતાયે કોઈક હાલને જાવ. ૭૬
- અગર લેવા મુઝા કોઈ સુધ, કસી પાને તે ન હોય અધુર;
- સર્વે સીતાને સોધજ કરે, ફરતાં ફરતાં વીઘ પર મજે. ૭૭
- આપ્યા તેણે સર્વે સમાચાર, રાવણ સારા લખે નારદ્વર;
- ત્યારે સર્વેને થઇ છે જાણ, રાવણ સીતાના મા છે હાજર. ૭૮
- ઊઠો હતુમાંન વેગે જઇ આવો, શ્રીમંતે રાંમને અગર લાવો;
- આજા લઇને હતુમાંનજી ચાલે, વીમાન હતુમાં નવો અકાસમાં હાલે. ૭૯
- તાકીદથી પોતા છે લંકાને દાર, અસાધીક વીધાને માર્યો છે કાર;
- પરથવા લંકા મુઢરી તામે, તેહના આપને માર્યો તે હામે. ૮૦
- હી પ્રભાતે નગરીમાં જાય, સરવે ઠેકાણે જોવે કંપી રાય;
- ચોરાસી ચોટા અસરી અગર, વળી જોયા છે ધરને ખાર. ૮૧
- જાગ અગતી જુએ છે ચાલી, રાવણને એક બાગ છે વાલી;
- તેહમાં રહે છે સીતાવા નાર, ચોટી પોરા નથી એજપાર. ૮૨

- આસોપાંચવને બેઠા છે છાંય, નાંખી મુદ્રીકા જોભાજ માંય;
દેખી મુદ્રીકા વીચાર કંધો, સારે હનુમાનજી દરસન દીધો. ૮૩
- પુછ્યા સમાચાર રાંમની વાત, કુંસળ છે વળી લક્ષ્મણુ આત;
દેખ સમાચાર બોલે છે કંપી, માહેરે નથી જાવુંજ જાંપી. ૮૪
- કાણુ જાણુસે હતો એ સુરો, રામ તણો તો કાંમ કર્યો છે પુરો;
લખ સુદીને ઉઠ્યો તેણીપર, પેની આપી છે ચોકીદારને માર. ૮૫
- ભાંગી વાડીને કીધો છે મોર, મારયા માળીને દેખાડ્યા પેર;
રખવાળી બાગના નાસીને જાય, સારે રાવણુને ખમર થાય. ૮૬
- કોઈ કરીને રાવણુ બોલે, આજ નથી કોઈ આપણે તોલે;
જયો અક્ષયકુંભાર બાંધીને લાવો, લગ્ન સંતાને વેગાજ જાવો. ૮૭
- રાવણુ પુત્ર લડતાને આવે, તેહને મારીને સરગે ચલવે;
ત્યારે રાવણુને હુધ છે જાણુ, સરવે લક્ષ્મણુ થયો ભગાણુ. ૮૮
- સૈના લઈને ઈંદ્રજીત બળીયો, આવી હનુમાનથી વેગથી વળીયો;
યુધ થયો છે અતીથણો ભારી, તે માંહેતો કોઈ જાતો નથી હારી. ૮૯
- જાણી અંધાણા નાગપાસ બાંણુ, ત્યારે રાવણુને થઈ છે જાણુ;
જાણુ રાવણુને એણીપરે બોલે, અધરમી નથી કોઈ તાહેરે તોલે. ૯૦
- પારકો સ્ત્રીનું કીધું છે હરણુ, જાણુ તાહેર આઠ્યું છે મરણુ;
ક્ષત્રીવટની રીત ન જાણી, ચોર થઈને સીતાને આંણી. ૯૧
- માત પીતાનું નીચું કરાવ્યું, ક્ષત્રીવટનું નામ લજાવ્યું;
સાંભળી બોલ્યા રાવણુરાય, હનુમાન ઉપર ક્રોધ બરાય. ૯૨
- રાવણુ કહે તું સેવક મારો, બાપ પવન જય હતોજ તારો;
આજ સેવક તું રાંમના થઈ, શા માટે મરવા આવ્યો છે વધ;
હનુમાનજી પણ ક્રોધે બરાય, ગરડા અસ્ત્રે નાગ નાસીને જાય. ૯૩
- હનુમાન કહેરે સાંભળરાય, મુજ પીતાનો પવન કેવાય;
વશ્ય પાસે છોડવ્યા તુજને, વળી તું ઓરખતો નથી સુજને. ૯૪

- માટે તુંતો છે માહેરા દાસ, હવેથી હાલ રામની પાસ;
આપી સીતાને લાગો તુમે પાપ, મહેર કહ્યું માંનજો રામ. ૯૫
- ત્યારે રાવણને ચડી છે રીસ, જોઈ ઉઠ્યા છે દસને વીસ;
મારી છત્રમને નીકળ્યો બહાર, તેહની નથી કોઈ ઝાતણુ હાર. ૯૬
- જામ રાંમને એણીપરે ભાખે, યુદ્ધ કરવું છે સરવેજ સાખે;
દીધા સમાચાર સીતાજી તણા, તેહના દુખ રહી નથી મણા. ૯૭
- લખો પત્ર રાજા તેડાવે, પિરાધ રાજા સૈન્ય લખને આવે;
ભામંડલ વળી સીતાનો ભાઈ, સૈન્ય લખને આવે સવાઈ. ૯૮
- હનમાંનજી લશ્કર લખને આવે, ઘણા જોરવર જોધાજ લાવે.
સુગ્રીવ રાજા તો કીંત તૈયારી, અંગદદીક જોધા બહુ ભારી. ૯૯
- નંગ નીલ ને જામુરાંન કહીયે, એક એકથી અધીકાજ લહીયે;
લખ લશ્કરને કીધી તૈયારી, ફોજ ચડી છે ઘણીજ ભારી. ૧૦૦
- હાથી ઘેડાને રથ નીસાણુ, ચાકે લશ્કર મેટ મેઝાંણુ.
હથીઆર બાંધી સૌ કોઈ આવે, રામજદમણુને હરખજ થાયે. ૧૦૧
- લશ્કર લખને રામચંદ્ર રાજા, લગાઈ કરવાના વગડાબ્યા વાજા;
આવી પોત્યા છે સમુદ્ર કીનારે, અઠમ કરીને મૌન વ્રતધારે. ૧૦૨
- લખ બેટણુ દેવતા આવે, રાજારાંમને હરખજ થાયે.
રાંમ કહેરે સાંભળ દેવ, અમારે જાવું છે લંકામાં હેવ. ૧૦૩
- બાંધી પાર સેના ચઢાવી, સર્વે લશ્કર જિપરથી લાગી;
આવી લંકામાં મેઝાણુ દીધા, રામના કારજ સર્વે સીંચા. ૧૦૪
- રામ કહેરે સાંભળો રામ, પેઝાં કેવાને તો દુતજ જાય;
આગા લખને અંગદકુમાર, જાઈ જિભા છે રાવણુ દરવાર. ૧૦૫
- જાઈ રાવણુથી એણીપરે બોલે, રાંમનું વૃતાંત સર્વે ખાલે;
આપો સીતા તો કરશું મહેર, નહીંડા વધસે ઝાઝર ઝેર. ૧૦૬
- આવી રાંમને લાગો તુમે પાપ, એમ બોલ્યા છે અંગદરાય;
સાંભળી રાવણુ બાલે છે ભારી, રાગલક્ષમણુ બે જાસેજ હારી. ૧૦૭

- અંગદ જોઈ વીચાર કીધો, યુદ્ધ કરવાનો નોતરો દીધો;
 અંગદ કહેરે તૈયાર થાવો, યુદ્ધ કરવાને લશ્કર લાવો. ૧૦૮
- રાવણુ સેના કીધી છે સારી, કુંભકરણુદીક જોધા બહુ ભારી;
 ખીલીપણુ કહેરે સાંભળો ભાઈ, સીતાજી આપો આપણે જાઈ. ૧૦૯
- રાવણુ રાજા તો કોધે બરાય, ખડગ લઈને મારવા જાય;
 અરે દુષ્ટ તું નાસી જા દુર, નથી ગયું હજું અમારું સુર. ૧૧૦
- ખીલીપણુ તો ચડીસે રીસ, જાઈ રાંમને નમાવુ સીસ;
 લશ્કર પોતાનું સાથેજ લાવે, રાંમલક્ષ્મણુ અતીથણુ ભાવે. ૧૧૧
- રાંમ કહેરે ખીલીપણુ રાય, હવેથી લંકા તાહેરી થાય;
 પ્રભાતે જો રણમાં જાય, સાંમ સાંમી તે લડાઈ થાય. ૧૧૨
- લોહીતણુ તો વહે છે ખાર, ધણી પડે છે મારોજ માર;
 લખમણુને લાડ્યા શક્તીજ ખાણુ, લાગી વીમલ્યા કરી છે જાણુ. ૧૧૩
- દસ દીવસ સુધી યુદ્ધજ કીધો, મારા રાવણુને કાંમજ કીધો;
 બધીખાંનને નાંખ્યા છે છોટી, સર્વે જિભા છે હાથજ જોડી. ૧૧૪
- રાંમ રાજા મળવા જાય, ધણુ હરખથી સીતાજી લાગે છે પાય;
 લખમણુ રાતને નમાવ્યું સીસ, સીતાજી દીધી ધણી આસીસ. ૧૧૫
- લંકાને ટીસે ખીલીપણુ રાય, ધર ધર મંગળ જોઆવ થાય;
 એટલે વનવાસ પુરોજ થાય, ધરે જવાને જિમંગ થાય. ૧૧૬
- રજા માગી છે ખીલીપણુ પાસ, ધણુ વીનયથી ખોલે છે દાસ;
 સર્વે રાજાને તેયવી લીધા, ધરે જવાના વિચાર કીધા. ૧૧૭
- વીમાનમાં બેઠા રાજાજી રામ, સાથે સીતાને લખમણુ નામ;
 સરવે સેના લઈ વીમાનમાં બેઠા, સરવે રાજાનો સાથેજ બેઠા. ૧૧૮
- જાઈ અયોધ્યા દીધા મેલાંજુ, ત્યારે સરવેને થઈ છે જાણુ;
 ભરત યત્રુધન ધણુ હરખાય, સરવે માતને આનંદ થાય. ૧૧૯
- સાંમ્યુ લઈ સાંમાજ આવે, યાજ ભરીને મેતીડે વધાવે;

- આત્રી માતાને લાગે છે પાપ, સરવે માતાને આનંદ થાય. ૧૨૦
 ભરત ઘાતશ્વન ખન્નેરે બાઈ, રામ લક્ષ્મણને સીસ નાખીયુ જાઈ;
 ભરતજી તો લાગે છે પાપ, સરવે માતાને આનંદ થાય. ૧૨૧
 રાજ રાંમને ગાદીજ આપો, સરવે લોકના સંકટ કાપો;
 મુહુરત જોવાને તેડાવો જોશીરાય, સારા મુહુરતે રાજ અપાય; ૧૨૨
 ધણા દેસના રાજ નેડાવે, હાથી ઘેડા તો ભેડમાં લાવે;
 રાંમ થયા છે અગોધ્યાના રાય, ધર ધર મંગળ ઝોછવ થાય. ૧૨૩
 માનની મળી મંગળ ગાય, સરવે લોકો તો લાગે છે પાપ.
 રાજ રાંમની વરતાવી આણુ, રાજકાજના ધણા છે જાણુ. ૧૨૪
 રાંમના જેવું નથી કોઈ રાજ, એવું એણે કયું છે કાજ;
 સંવત ઓગણીસણસઠ સાલ, સરવે રીતેતો કીધો છે હાલ. ૧૨૫
 તીથી એકાદસી ફાગણ માસ, અંધારી પખમાં કીધો છે ખાસ;
 ગાંમ નગરમાં કીધો સજોકો હરખ થકી તો સાંભળજો લોકો. ૧૨૬
 ઊતમ નરના ગુણજ ગાશે, તેહના દુખ સરવે જાશે;
 આવક સાખ કુખડીયા જાત, વીસાશ્રીમાળી જમ વીખ્યાત. ૧૨૭
 સરપગલાલ એણીપેરે બોલે. ન આવે કોઈ રાજ રાંમને તોલે.

રાંધા રણુછોડજીનો સલોકો.

- શીએ સમર સરસતી મતા, જેમ હૃદયમાં ઊપજે સાતા;
 કહેસું સલોકો સોદાજ તણો, મુજ મનમાંહે હરખજ પણો. ૧
 બે કર જોડીને લાગું છું પાપ, સુધમતી આપજો મુજને માય;
 કવીજન સરવે કશ્યા કરો, મુજ ઊપર તો દયા દીલધરો. ૨
 મુલક સંધિને પાર કર દેસ, ગાંમ નગર સોબે વીસેસ;

- રાજ કરે છે પરમાર રાજ, પુત્રની પેરે પાળે છે પ્રજા. ૩
- બિજયણી નગરી વીક્રમરાય, તેહની જાત પરમાર કેવાય; ૪
- જેના નામ લીધે દુખ જાય, પન્દુખ બંજન રાજને કેવાય. ૪
- દેસ પારકર સોઢાજ તણો, તેમાં સહેર નગર જાણો; ૫
- ગાંમની વસ્તી કેટલી વખાણું, માંહે વાણીયા કેટલાજ જાણું. ૫
- શેઠ સેસગણા કુસલાણી મેતા, દેસમાં કુખડીયા ધણેરા રેતા; ૬
- ઢાઢા વોરાને લાલણુ વડેગ; મેતા ઘોડા ને માંધી મઢેડા. ૬
- કાંઠીઆ જાતને પાંચસો વોરા, વજાણી મેતા જીજ ધણેરા; ૭
- હકરની વસતી કેટલીજ વખાણું, હકર સ્વાંણી બેજાણી જાણું. ૭
- પાંચાણી વીજેરે જાત છે ધણી, લખાંણી જાત શોહાણું તણી; ૮
- માંહે ખત્રી રહે છે ધણા, રંજે લુગડા ના રાખે મણા. ૮
- સેની બ્રહ્મજીને વસો છે મોચી, કુભાર મેમણને રહે છે ધાંચી; ૯
- એ રીતે વસે વણુ ચઢાર, જાત જાનના રાખે આચાર. ૯
- સરવે મુલકમાં અગ્રેજી રાજ, અકલ થતી તો કરે છે કાજ. ૧૦
- વગર બળદે તો ગાડી હલાવે, અકલ થતી તો સંચા ચલાવે. ૧૦
- એકવો જોરવર અગ્રેજ રાજ, જેણે જીતના વગડાવ્યા વાજ; ૧૧
- જનરજ્યંબુ નામે રાજ કેવાય, તેતો રહે છે વીલાયતમાંય. ૧૧
- રાજ કરે છે પરમાર રાય, રાંણા તણીતો પદો દેવરાય; ૧૨
- પરમાર વંસમા સોઢાજ થાય, તેહના વંસના સેઢા કેવાય. ૧૨
- ગૌ બ્રાહ્મણની કરી છે વાર, ચાર ધુતારાંને આપે છે માર; ૧૩
- રાજ કરે છે રણુહોડજી રાણુ, હમીરજી તણો કુંવર જાણુ. ૧૩
- માતા જાડેજી રાંણાની માય, જાડવ વંસ જાડેજી કેવાય; ૧૪
- તેહના બાઈ વસે છે ધણા, માત્ર દેસીધવ જાતજ તણા. ૧૪
- અખા નખાની જાત પરમાર, તેહ વસે છે દેશ મોઝાર; ૧૫
- વીરા વાવનો હકોર અમરસોગબાઈ, આખા યજમાં માંને દુગાઈ. ૧૫

કેસરીસીંગ સરીખા જૈન છે ભાઇ, જેણે પુર્વે કીધી કમાઇ;
 આખા થળમાં ઠાકોર કહેવાય, એહવેા જોરવર અમરસીંગ થાય. ૧૬
 બાઈ આં બાંણી બે રાણા જાણી, કેસરીસીંગને સીમ પેચાપુર તણી;
 આધી ગાંમને ધીગાંણો નામ, ચુડીઆ વીગેરે ભાઇના ગાંમ. ૧૭
 રાંણાના રજપુતની ધણી છે જાત; સુગ પુરાને રજપુત વીખ્યાત;
 માલદે મુંજરાજને સીધા કવાય, અજરોધઆ છુરીમા જાત બોલાય. ૧૮
 બોજદે કનરદે વસે ધણા, જડેજ વરણ જાતજ તણા;
 રાઠોડ ગોપલને ચંચાણ જાત, સર્વે કરે છે રાણાથી વાત. ૧૯
 હવે કહુ છું મુંસલમાંની જાત, તેહની તમે સાંભળજો વાત;
 રંધા ખોસા ને ખાસકેલી જાણુ, તે માંહે ખોસાની જાત વખાણું. ૨૦
 કરે નોકરી અંગ્રેજ તણી, એવી રીતે મુંસલમાંની જાતજ જાણી;
 એવા જોરવર સોઢાના કાંમ, તે આગળ કાંઈની ચાસે નહીં હાંમ. ૨૧
 એવી સાહેબી રાંમાજી તણી, સધળાદે સમધે વાત વંચાણી;
 સોઢાના સમા જાએરા જાણું, કુણુ કુણુ ગાંમને દેસ વખાણું. ૨૨
 જડેજ વાધેલા કચ્છ વાગડ જાણી, ચંચાણ જાત છે વાવેચી તણી;
 ભારી રઠોડનું મારવાડમાં રાજ, કેટલાક તો હું કહેતો નથી આજ. ૨૩
 અમર કાટનો ધણી છે રાણો, તેની જાત સોઢાજ જાણો;
 સીંધમાં રાંણા બે કહેવાય. એક અમરકોટ ખીજો નગર થાય. ૨૪
 એવી જોરવર સોઢાની જાત, રૂડી રાખે છે ક્ષત્રિવટ રીત;
 કુખડીયા સમાળને સરપ છે સુત, નેમજી નાંમે નાંનરો પુત. ૨૫
 રાંણા તણીતો ઠારભારી કરે, ગાંમ કુખપરો તેને ધરે;
 જાંવત ઓગણીસ સણુસદ સાર, અંધારી ખીજને મર છે વાર; ૨૬
 માસ દામણુ રૂડો કહેવાય; એવી રીતે કીધી મહીમાય;
 માર નાંમ સરપચંદ કવાય, ખાપ મકાલ, દાદો દેવચંદ થાય. ૨૭
 કુખડીયા જાતે શ્રીમાળી સામે, એવી રીતે તો લોકજ ભામે;

છુલ ચુકની માફજ કરજો, માહેરા ઊપર કૃપાજ કરજો. ૨૮
 આધો પાછો વળી અક્ષર જાય, કવીજન તમે કરજો સહાય;
 કીધો સલોકો નગર મોઝાર, સાંભળી થયો હરખ અપાર. ૨૯
 અરપ મલાલ કીધો સલોકો, પ્રેમ ધરી સાંભળજો લોકો;

રાંણા કરણજી નગરના રાણાનો સલોકો.

સરસ્વતી માતા તુંજ પાય લાગું, કહેતા સંલુકા વરદાન માંગું; ૧
 ગાંમનગરને બસરી બજાર, માંહે વસે છે વરણ અઢાર.
 આવક સાહુકાર અતી ધણા જાણું, માંહે લોહણા કેટલા વખાણું; ૨
 ગોઠી લાલણુને માંહે વડેરા, ખીમાણી મેતા ગાંધી ગર દેરા.
 ઢાટી વોરાને માંહે મદાર કુલ કુળડીઆ દીસે અતી સાર; ૩
 ગ્રેઠ સેમગણા દેશમાં રેતા, માંહે વસે છે કુસંગાણી મેતા.
 પાંચસો વોરા કાંટીઆ જાણું, ખીજ વાંણીયા ધણા વખાણું; ૪
 હેવ લોહણાની જાત વખાણું, ફકર સવાણી બોજાણી જાણું.
 પાંચાણીઆનો વંસ છે ધણો, રોજ કતો ત્યાં સોદાજ તણો; ૫
 હાથીજ કેરો કરણજી સવાધ, છુપતસીંગ સરીખા જેને છે બાધ.
 બલો રાજને બલો દરબાર, અખો દજો મે માંહે મદાર; ૬
 ખીજ બાધ તો કેટલા વખાણું, ધીમાંણા વાળા દુકડા જાણું.
 સોદા લગ ધીરજી બેરાંણુ બાધ, બલો બાધ બારોજ સવાધ; ૭
 વીરા વાવતો ધણી છે વકો, સારા થળમાં પડાવે સંકો.
 અદેસીખને ખુઝારસીંગ બાધ, વાધણી આંધી કલજ સવાધ, ૮
 કલે સોદે તો કુળમાં બાવી, કાંત્રેજ લોકોને જોર જણાવી.
 સોદાના રજપુત કાઠી અપાર, માલદે ખુબરાજ છુટીયા સાર;

- રીધમે અનરોધ આભાજ દે અપાર, સો આવે છે રાજ કરખાર. ૯
- ચગના રજપુત કેટલા વખાણું, કેમ કેમ જાતના નાંમજ જાણું;
ધાંલ ચવાંચુને ધણીઆ રોડોડ, હાલે ચાલે સર્વે મોડાજ મોડ. ૧૦
- વરણ જાતનો વીસાનર ભારી; તે આગળ ભય દુશ્મન હારી;
અંગ્રેજ સરકારની છાવણી લાં, દેવાને દેવુંમત છાવણી માંચ. ૧૧
- અંગ્રેજ સરકારને દે ઝાઝેરા માંન, સોઠા ચાલે ધણા જિપમાંન;
ઢઢી ઝુમાવે ગાંણું ગવરાવે, એવી ખુસીયો નીત નીત કરાવે. ૧૨
- તાકીદ કરીને ટપાહ ચલાવે, અકલ થકી તો તાર હલાવે;
શું છે ખરચને શું છેરે ઉપત, તેના લખાવું રૂડે રખત. ૧૩
- રધા ખોસાને પીરજસ જાણું, તેનું હવું વળી પોલીસમાં ચાણું;
તરવટ સાહેબ બડા હુંસીયાર, ઠાકાર લોકોને પુછે તકરાર. ૧૪
- તમારા દેશ મધે વળી કુણુ કુણુ ગામ, કયા કયા ઠાકાર તણા છે નામ;
તેહ તણુ તો નકસો બનાવી, તેહ મુકસું વળી મુંઝેઈ ચલાવી. ૧૫
- ભાઈ સર્વે ભેગાજ થાય, કાળી ઝર ઠાંઠે એકલા થાય;
સંવત ઓગણીસ પંદર ખસ, તથ ચઉદસ ને ચૈત માસ. ૧૬
- ભેગા થઇને વીચાર ધરે, દેસનો નકસો કણીપરે કરે;
કરવો મેલાવો કરવી લડાઈ, પોત પોતામાં કરે વડાઈ. ૧૭
- બલાં ધોડાને બલાં અસવાર, લશ્કર સર્વે થયો તૈયાર;
તાર તોડીને પેલા સૌ ચાણે, ભાગો દેવું મલ તેવેજ ટાંચે. ૧૮
- ભાગ્યો દેવુંમલ બાડ મેર જાય, તરવટ સાહેબને ખખર થાય;
તરવટ સાહેબ તારજ કીધી, સીંધ સરકારને ખખર કીધી. ૧૯
- લખટ સાહેબને જાણી સાહેબ જાણું, ખીજ સાહેબ ધણા વખાણું;;
અકબર સાહેબ ધણો છે સારો, બધી પલટણમાં લાડે અસવારો. ૨૦
- ખીજો લશ્કર ઝાઝેરા જાણું, ચારા સાહેબ કેટલાજ વખાણું;
વાંઘા વાંજને વીગુલાં થાયે, મોટી જિતાસે અંગ્રેજ આવે. ૨૧

- આવી જિતરો સહેરને ખારે, સોઢા જઈ ચડીયા કુંગર કીનારે;
એણીમેર સોઢા ઉભા છે ખડા, સાંમાં ઉભા છે સાહેબ બંડા. ૨૨
- સાંમાં સાંમી તો લડાઈ થાય, કાયર નરતો ભાગીને જાય;
સાંમ સાંમા તો બડાયા છુટે, તેહથી ચાના કારજ તુટે. ૨૩
- નર નારી સરવે જાય છે ભાગી, વીખાંણો સહેર વાર ન લાગી;
બેલા વાગડથી વાતુજ થાય, મોટા લસકરથી અંગ્રેજ આપ. ૨૪
- લસકર થોડો છે સોઢાનો સાર, તેહથી થાસે સોઢાની હાર;
ત્યારે હાકોર વીચાર કીધો, ઉગરવાનો મારગ લીધો. ૨૫
- અંગ્રેજ સરકાર સહેરમાં પેડો, બાળી માંમને હેઠાજ બેઠો;
અંગ્રેજ સરકાર મેલાંણા દીધા, બાર માસના ઠંરાવ કીધા. ૨૬
- ભદિસર વાળા રાંધાના ભાઈ, તેતો મળીયા છે અંગ્રેજને જાઈ;
સોઢા સરવે ખારવટે ફરે, નરવટ સાહેબ ગોતુંજ કરે. ૨૭
- જેયા પહાડને જેયા છે ગાંમ, ક્યાંય નવ લાકું સોઢાનું નામ;
નરવટ સાહેબ આવ્યો છે ફરી, લસકર લઈ જવાની કુચજ ઠરી. ૨૮
- જીવણી પાછી સિંધને જાય, લસકર પાછો ચાલતે થાય;
જાઈ ડીડસી મેલાંણા દીધા, ત્યારે હાકોરે વીચાર કીધા. ૨૯
- રલવા તણોતો નહી આ વેપાર, એહવો હાકોર કરે વીચાર;
મારી લસકરને મુલક લેસુ, નહીઠા પોતાનું સરજ દેસુ. ૩૦
- તે ટાંણે આવ્યો એહવો વીચાર, માંમસો મચ્યો દુસરી વાર;
સંવત ઓગણીસ પંદર મોઝાર, તથ પાંચમને વૈસાક સાર. ૩૧
- મધરાતે જીઠી મેલાંણા દીધા, આવી લસકરમાં પડ્યા છે સીધા;
પડી પલટણમાં તેજી તરવાર, ધણી પડી છે મારોજ માર. ૩૨
- દરવાજા ભાંજ્યા તુંબને તોડી, બધીખાંન સરવે નાંખ્યા છે છોડી;
સાહેબ ત્રોડો નાંખા છે સહેરમાં પેઠા, હાકોર જઈ કોટડીએ બેઠા. ૩૩
- વળીઓ લસકર ડીડસી વાળો આવી નમર પોત્યો વતકોળો;

- આંબી ફાટડીએ બેવોટા દીધો, ત્યારે હાકોર વીચાર કીધો. ૩૪
- સોઢાનો લસકર ફુગરે જાય, તેનો મોવડી કલજ ચાય;
- વરણ કાંનાનો માંનસીંગ સુપત, ધણો જોરવર રૂડો રજપુત. ૩૫
- સોઢા બરાણા ચંદન ગઢ માંય, સ્વામીજી તમે કરજો સહાય;
- ત્યારે બોદ્યા છે કલજ સવાઇ, સાંભળજો તમે સરવે ભાગ. ૩૬
- મારી લસકરને મુલક લેસુ, નહીકા ઝુઝીને વૈકુંઠ જમસુ;
- તે ટાંણે થયો મોટો ડમડોલ, નદીયાંના નીર ચડ્યાં કલોલ. ૩૭
- ધરતી ધુજો ને બાય મંડલ ગાજો, હવે ભાગ્યનો કાળજીર લાજો;
- સર પડ્યા પછી ધજલ લડે, સુરા હોય તો પાછા ન પડે. ૩૮
- સાથે રજપુત સુરાજ જાણું, તેની ઉપમા કેટલી વખાણું;
- તે ટાંણે વળી વરસાદ પુડો, ખંદુકાં માહે હારજ પેડો. ૩૯
- તે વારે હાકોર થયા ઉદાસ, કલજ કર્યો છે વૈકુંઠ વાસ;
- કલજ કરી છે મેટી અખ્યાત, સરવે જગતમાં રાખી છે વાત. ૪૦
- ખીજે સેંદે તો વાચાર કીધો, જિગરવાને મારમ લીધો;
- માહેડું નાંખતો મયાચંદ જાણું, દાદો લાડણુ ખાપ તલકસી જાણું. ૪૧
- હાટી વોરાને મીઠડીવા વાસી, જૈન ધરમી ને ઓસવાર જાતી;
- સંવત ઓગણીસ એકતાલો સાત, તથ પાંચમને શ્રાવણ માસ. ૪૨
- નગર પારકરમાં કીધો સલોકો, પ્રેમ ધરીને સાંભળજો લોકો;
- સંવત ઓગણીસ સણ્ણમહની સાલ, સુધાર્યો સલોકો સરપગલાલ. ૪૩
- જાતે કુખડીયા શ્રીમાળી સાખે, સુધારીને તો સરપચંદ ખાખે.

સાત સાસુનો સલોકો.

સરસતી માતા તુંજ પાય લાગું, કહેસું સલોકો વરદાન ભાગું;

પુઠી આપજો લગ્નને વેળાણું, માતા તુંજને સીસ નમણું.

- સાત સાસુનો કહુ સલોકો, એકે ચીરથી સાંભળજો લોકો:
 સગી સાસુ તો હરખ સુઆવે, થાળ ભરીને મોતીડે વધાવે. ૨
 દીલુ કાઢે ને શ્રીફળ આલે, ધણા હરખસું સાસુંજી ચાલે;
 ચરણસુ જીવે કોડ કન્યાણુ, માતા મસકવને ખેત લોભાણુ. ૩
 ત્યાં કને હોજો ભોપે, રખવાળ, સરવે દેવ કરજો સંભાળ;
 નવ નવ જાતના આશુપણુ સોડીયે, ઝાઝા દાયજા જમાઈને જોષએ. ૪
 જમાઈને આપજો પેરવાસ સાર, જમાઈને આપજો નવસરો હાર;
 કાટી આંણી સસું કડકડતા આવે, પાંત સોપારી હાથમાં લાવે. ૫
 માંભી આંણી સાસું મુસાજો લાવે, ધણા વસ્ત્ર તો લાડીને આપે;
 કખાપ થેપાડા સીરખાં સાર, મન માંહે છે હરખ અપાર, ૬
 જામ અમારો કહ્યોજ કરજો, વસ્ત્ર અમુલ્ય જમાઈને દેજો;
 કુષ આંણી સાસુ જોવાને આવે, ધણા હરખથી જમાઈને બોલાવે. ૭
 માસી આંણી સાસુ મલપતા આવે, ધણો દાયજો જમાઈને લાવે;
 પટરાંણી સાસુ પ્રેમથી આવે, ધણા હરખથી જમાઈ વધાવે. ૮
 દાદી આંણી સાસુ ડોરો કહેવાય, ધણા હરખથી હેત ભરાય;
 સરવે પુછીને કરે છે કાંમ, સરવે સાસુના લીધા છે નાંમ. ૯
 પોરખી કરી નેમાયરે લાવે, કાઠણુ લોદા વેદ બણાવે;
 હાથ મેલાવો હુતથી કરી, જાંદેયા ઊભા છે હરખજ ધરી. ૧૦
 પેલો મંગળ હરતો ને ફરતો, ખીજો મંગળ ચોરીમાં વરતો;
 કન્યાનો ભાઈ ઊભો છે સાર, ચોરીમાં દાંન આપે અપાર. ૧૧
 ત્રીજો મંગળ ગયા છે હરણે, વરકન્યા તો બેઠા છે પરણે;
 વરની સાસુ સદાય જુઠી, આકળ ભરી બેઠી કુડીની મુઠી. ૧૨
 કુડ તમારે ધરેજ રાખો, જે દેવું હાયતો મુખથી ભાખો;
 સવા ગદીઆણુનો વેદ ધડાવો, ગાય તણાં તો દાન કરાવો. ૧૩
 સાબાહો સાબ કુણુ તેડી જાત, સરવે ઉભા કરે છે વાત;

સોનાના થાળમાં પરચ્યો કંસાર, સાધુ જિભા કરે છે ધનતની ધાર ૧૪
 ગવ ખાંડના પોડીઆ મંગાવો, જલેખી વીગેરે પકવાન કરાવો;
 પેલા જમાડો વરને તેડી, પછી જમાડો જાનની જોડી. ૧૫
 માંડવો હાથ્યો મોજીને વાજી, વરકન્યા બે થાય છે રાજી;
 સંવત ઝોમણીસ સણ્ણક સાલ, સુધાર્યો સલોડો સરખમલાલ. ૧૬
 માસ ફાગણને પક્ષ અભુઆરે, તીથી આઠમને બુધજ વારે;
 છુલ સુકની માફજ કરજો, માહેરા ઉપર ફૂપાજ કરજો. ૧૭

શ્રી કરશન બાબ લીલાના

સરસતી માતા તુજ પાપ લાગુ, કહેવા સત્ક્રુકા વરદાન માંગું;
 સારદા માતા કરજો સ્વાષ્ટ, મુજ માતા આપો લક્ષ્મી વરદાર્થ. ૧
 હરી ગુણુ માતાં હરખ ન માય, ફળી લળી લાગુ છું માતાને પાય;
 બે કર જોડીને માગું છું માંન, મથુરામાં અતતર્યા બળભદ્ર કાંન. ૨
 અરધી રાતનો જાગ્યો છે ભાંણુ, જનમ્યા, શ્રી કૃષ્ણ વાગ્યાં નિસાંણુ;
 દેવતા તણી દુંદબી વાજે, ગરગર બીતર રતનાગર ગાજે. ૩
 બાંધન છુટા છે વાસુદેવ તણા, આડા સુતા છે રખરાણી ધણા;
 વાસુદેવ તેડી ગોકુળમાં જાય, જળી જુમનાના જુજવાં ધાય. ૪
 નંદને ધરે જસોદા રાંધી, તેહને જષ સોય પોસારમ પ્રાણી;
 જસોદાય જનમી બાળકી જેહ, કંસને આંધી આપી છે તેહ. ૫
 પમ ગાલી પછાડી દીધી, હેઠે પડતી વીજળી કીધી;
 કારે કુત્રુહી મુજને સું મારે, તારો વેરીતો મોકુળ મેઝાર. ૬
 અવતાર આઠમેા ધરીઓ છે જેહ, ગોકુળમાં ભીલા કરે છે તેહ:
 જોડે જુમતેથી બળભદ્ર કાંન, બિલયા ઈંદ્ર તણા અબીમાન. ૭

- કાપ્યો કંસારસુર વચન સુંણી, કામળ લખ્યો છે બેની પુતના બણી;
બેહની તું માહરો વચન માને, બગાસુર માર્યો ગોકુળમાં કાને, ૮
- તે માટે તમે ગોકુળમાં જ્યો, વીખ ધોળાને કુંતરને પાયો;
પરીયાણ કરીને પુતના આવી, ટોપી પછેડા વાંકડો લાવી. ૯
- સાંભળ હો જસોદા વીનતી મોરી, મુંજને દેખાડો દેવ મોરારી-
મારા હૈયામાં ઊપજ્યો હેત, માસી પુતના ખેળમાં ભેત. ૧૦
- હેત જાણીને હાયમાં દીધો, માસી કાંનને ખોળામાં લીધો;
શુસી લીધા છે પુતનાના પ્રાણ, ત્યારે કંસને ચંદ છે જાણ. ૧૧
- માસી પુતના મળવાને આત્રી તેને મારીને સર્ગે ચઢાત્રી;
એવો ગોકુળમાં અન્યાય કીધો, મારી પુતનાનો પ્રાણ લીધો. ૧૨
- વચન સુંણી બંગાસુર બળીયો, જાંઘ જીમનાને તીર જાંઘ ચડીઓ;
દેખી બગાસુર બાગ્યા ગોવાળ, કરસન બળમદ બોલો છે બાળ. ૧૩
- કંસરાયને એળખીયે અમો, સામા મારી પુતના તમો;
એમ કહીને આધરો ચાલ્યો, જાંઘ હરીનો હાયજા આલ્યો. ૧૪
- પાછળથી ગાય બગજ કીધું, આગળથી હરીએ ઊપાડી લીધું;
દાંમ કાંમથી ફરીયાદ થાય, મૈયારડી મહી વેચવા જાય. ૧૫
- સેળસો ગોપી સાંમટા ચંદ, ચાલી વેચવા મથુરે મહા;
રાધાજી સજ્યા સોળ સચુમાર, કંડે સોભે છે એવાવન હાર. ૧૬
- નાકે નક વેસર લટકે ગજ મોતી, ટીલી ચાંદસો દરપણુ જોતી;
દાંત સોભે છે દાડમની કળી, શરીર શોભે છે કેળની કળી. ૧૭
- વીંતધ જાત કીધા છે રંગ, પેર્યા ચીર તો લીલા નવરંગ;
અણુવટ ઊપર ધુધરી વાળે, અણુવટની જોડે વીધુવા છાળે. ૧૮
- જાંઝર પુરણુને દરપણુ મુંખ જોતી, હેમ મુદ્રીકા હાથે સોભતી;
પેર્યા આણુસણુ ચાલી મૈયારી, મહી વેચવાની કીધા તૈયારી. ૧૯
- રાધાને માથે મટકી ભારી, ચટકીને બોલી રાધીકા નારી;

- ખોસો કાંનજી મુંખ સંભાળી, ગોપીઓ ગાળ સંખે તમારી. ૨૦
- હજી અમો તો સખો છો વાળી, નહીકા પીતાબર લેસુ બિતારી;
- ગોકુળની નારી હોય ઠારી, તુમને તો દાંણુ ન આપે મોરારી. ૨૧
- હજી તો આંણુ કંસની ફરે, નથી ઠકરાઇ નંદને ફરે;
- દહાડી અમારે ને તું મહી, ગોકુળથી મથુરે જવું છે વહી. ૨૨
- હજી સુધી અમો નવ જણે દાંણુ, કોઇ પાસેથી લખારી આંણુ;
- વંદાવનમાં ચારો છો ગાય, દેવકી રાંછી તમારી માંય. ૨૩
- જસોદાને ધરે લીલાજી કાંધી, આજ મોર્સી હાયમાં લીધી;
- દહી દુધ ના માંગો છો દાંણુ, તમને આપુ છું કંસની આંણુ. ૨૪
- પીતાને પુછો કંસની વાત. કારા મહમાં દેવકી માત;
- કાલી ઠકરાઇ શું કરો તમો, તો સર્વે જણીયે અમો. ૨૫
- વિના સવારથે શું કરો જગડો, તુંમ ન દાંણુ આપુ નહી દેકડો;
- વંદાવનકી રાધીકા રાંછી, જીભના જોરથી ખોસે છે જાંછી. ૨૬
- એક પાયે બીજે નાખશે ઢાળી, એક આવીને ભાંગે છે ગોળી;
- જમનાને કાંઠે રમત થાય, જોરા જયા ગોરાળીખા રાધીકા જાય. ૨૭
- રાધીકા કહે જાદવરાય, આપો સીખ તો મેયારી જાય;
- કાંનજી ગોરજ ખાટો થાય, પછી પરજીજી નહા વેચાય. ૨૮
- ગોકુળમાં કરશું તમારી વાત, તતને વહસે જસોદા માન;
- પીતા નંદજી સાળાસી દેસે, નકી હશે તે ગોકુળમાં રે સે. ૨૯
- માત પીતાની લાજ ન આંણી, એવડી વાત મે મવ જાંણી;
- રીસથી લોચન થયા છે લાલ, પડીયા આંસુડા રાધાને માલ. ૩૦
- ગોપીઓ સર્વે ભાંગે છે પાય, ગોકુળથી મથુરે કેમ જવાય;
- પછી કંસ કેમ મરાય, તે ચારે ગોકુળમાં કેમ રહેવાય. ૩૧
- એવા વંચન માતાના સુણી, હસીને આલ્યા છે મથુરા જણી;
- એવા વંચન માતાને આવે, ભારે અકરુડ તેડવા આવે. ૩૨

અકરૂંડ રથ ગિતાવળો ખેડે, ચાલો પ્રભુજી કંસરાય તેડે;	
માંની સુકનને ચાલ્યા કુમાર, રથ છોડ્યા છે પેગ મેનર.	૩૩
પેટી ચોટ તો પરીય માર્યો, કંસના વાધા ઘોષને ચાલ્યો;	
કંસ તમાર દેખાડો જોર, મારી પુડે ને કીધો બકોર.	૩૪
હવે કુમળની કહુ છું વાત, કનક હયોગો લીધા છે હાય;	
મત્ર મારતાં કીધી નહીં વાર, હરીને હાયે પામ્યા આધાર.	૩૫
માયેથી ચાલી આભા છે હરી, ત્યારે કંસતો જીવ છે ફરી;	
બોલો મામાજી ભાણેજ આયા, તમારે કાળે ભેટજ લાયા.	૩૬
પેટી ભેટતો પાદુની કીધી, બળભદ્ર વેણુથી ગિપાડી લીધી;	
બળભદ્ર કહેર સાંભળો ભાઈ, હવે એહથી કહેની સમાઈ.	૩૭
વેરી મારતાં કીધી નહીં વાર, કૃષ્ણને હાયે પામ્યા આધાર;	
ગિરસેનની આંધુ વરતાય, ધર ધર મંગળ આજીવ થાય.	૩૮
માંની મળી મંગળ ગાય, જલ્દવ સધળા ભાગે છે પાય;	
વાસુદેવને તો ભાગે છે પાય, માત દેવકીન આણુંદ થાય.	૩૯
દેખી કુવર તે હરખે બરાય, બાળ લીલાનો કીધો મહીમાય;	

કચ્છના મહારાવ ભારમલજીનો સલોડો

શ્રીએ સમર સરસ્તી માતા, જેમ હૃદયમાં ગિષળે સાતા;	
માતા વીનત્રી રૂંડ તમારી, આસીપ સમપુરણ કરજો હમારી.	૧
સેવક જણીને થાળે તુમે થાય, રૂદ્ધ અમારો પ્રમદ થાય.	
નવખંડ નામ તારૂં વચાય, ભારા ગુણનો ન લલુ પાગ.	૨
હેતે કરી અક્ષર આલજો સાર, જંજુલીપના ભરત મોઝાર;	
પંચમ ખંડમાં જલ્દવ વિસ્તાર, ક્ષત્રી કૌરવમાં દીપે ખેમાર.	૩

- શયો શ્રી ભારમલજી નવડો હાતાર, જયના, આવે વરણ અઢાર;
મહા બહાણનો પ્રતીજ પાળ, ન આવે ફુત ને ન પડે ફુમળ. ૪
- અસુરાં કેરો નહી સંતાપ, ચોર છુતારા ન ઝાલે તાપ;
રૂપા રંગે દેવ અવતાર, દક્ષિણથી આવે સુખો સરકાર. ૫
- સંવત અઢારસો બોતેરની સાલ, દક્ષિણથી આવે અંગ્રેજ સરકાર;
સાથે નાણું ને આળમ સાર, ખીજા હથીઆરના નહી છે પાર. ૬
- તુરક માર દીસો જર બેળા, તુણાને બદર દીધા છે દેરા;
વણજ વેપારીથી ન કરે અન્યા, આવ્યો અંગ્રેજ ઉતારી સેન્યા. ૭
- ખરચે રૂપીયો નાંખું અપાર, આવતાં લીધું સહેર અંજાર;
પછમ ખંડના રાજા છે વડો, તેના પેટમાં રાખે છે સંકો. ૮
- બેઠા બેલાવે મુઠી અપાર; જુજ નગરથી માંડી ચુકચાર;
રાયા શ્રી ભારમલજી હુઆછે જાણ, બેસી સભામાં કીધા પરીયાણ. ૯
- કચ્છ વાગડના લખાવ્યા લેખ, તુરત આવે તેમ આજ વસેક;
દળ વાદળ દેરાંજ દીધાં, ચાંચા હતા તે તેડાવી લીધાં. ૧૦
- બોમ્બીયા તુમે કેમ રજા જાપી, આવ્યો અંગ્રેજ બોમ્બકા ચાંપી;
નાણુ જણુડા ચાલતા કીધા, જુજ કોડો કોડે ચડાવી દીધા. ૧૧
- નખ ચખ પહેરીને કીધી અસવારી, માતા તું પત રાખે હમારી;
બાંધી તે ગને બિભાડયો બાબો, સમરી માતાને સાંભા ચડી હાલો. ૧૨
- જુજ કોઠા કોઠે બાંધીશું પાજ, સાચા હશે તે વંચાસ આજ;
કાઠયા કસુઆ ચાલતી દેમ, કાળે બિનાયે મંડણો મેષ. ૧૩
- બિતરની ધડા ચડતી જય, માંમડી ભાગી શહેર ભરાય;
બોમ્બીયા બેળા જુજનગર થાય, જાનજીયે ઘોડે પલાણુ મડાય. ૧૪
- ચડીયો રાવધણ સુત લઇ ખુરસાણુ, આમળથી ચલાવે કોઠજ પાણુ;
છુટે બંદુકો ઘોડ ધમસાણુ, નાંખે નાણું ને જાળે નીસાણુ. ૧૫
- બભેરા બિજા જુખતી પાચ, છુટે હવાઇ બિડે આકાસ;
રજા સંમામની નોખતુ વાગી, ઝખડે બીજજી તરવાર નાગી. ૧૬

- વાગે સરજાઈ સીદુરા ચાય, કરી સાંભળી પધાર્યા રાય;
 છુજ કોઠા હેઠ છે કાળીજ નાર, ચોદસે ગાળે મેધમહાર. ૧૭
- સાંભળી સુખે કરે વિચાર, આતે સુરે કૌતુક સાગ;
 કાત્રી સુંદરજીકુ પુછતી સલા, બંડા નાળીને મળજીત કીલા. ૧૮
- બંડા સાહેબને મડદુકા મેખ, તીજીસો લખીયા રાયોજીને લેખ.
 કચ્છડી મતલબ નહી હે હમારે, ફોનું લઈ જના સૌંધ કે ખારે. ૧૯
- સિંધકો રાજ કરતો બડાઈ, તીનસે મારે કરની લડાઈ;
 કાબુલ ગૌજની પર દાલુંગા કાંપ, કરાંચી બંદર નાખુંગા કાંપ. ૨૦
- રોમકી ધરતી જે તે જરર, સિંધ વાસે કાકે સામગ દુર;
 દક્ષિણ પુર્વમાં હુકમ હલાયા, ચાંબડા કેરા નોટ ચલાયા. ૨૧
- ગલી ગલીકા આદમી પેખ્યા, તેરા માફક સુખા નહી દેખ્યા;
 મીલનેકી ખાંત હુંસ હમારે, રસ્તા તો દેના ચેચે તુમારે. ૨૨
- સીધે રસ્તે કચ્છસે જના, એસા સરકારે લખ્યા પરવાન';
 કોલ કસુંખા માંનો હમારા. દમડીકા ખુન નહીં કર તમારા. ૨૩
- એમ કહીને રાજાથી મળીયો, કોલ કહીને છુંજ કોડે ચડીયો;
 કીધા બંગલા કાંપ નખાવી, કોલની વાત કાંમ ન આવી. ૨૪
- કચ્છની રખવાળી આશાપુર માત, બેઠી કેમલાસમાં સાંભળે વાત;
 મારા ખપરમાં નહી ખાસે હાથ, સજી સજીગારને સાહેલી સાથ. ૨૫
- આંખે કાળજીને સોહીયે રાખડી, કાલજીન કેહીરે શું જડી;
 અધુરાં પરવાળાં દીસે છે અંજે, પેચાં પીતાંબર પચરંગી રંજે. ૨૬
- ધમકે ધુધરી વીજીઆ વાગે, કુંગર પરબત ડાલવા લાગે;
 કાંતે કુંડલને ઝાંઝર ઝમકે, યજ્ઞહરની ધરતી તેહને ઠમકે. ૨૭
- સેસનામને નાગણી પુછે, ધખી ધરતીને કૌતુક શું છે;
 બોલ્યા ધરણીધર મુંખલાણી એવી, કરે ક્ષોલ આશાપુર દેવી. ૨૮
- તાકે નક વેસર કપાળે દીલી, ચોસક જોગણી મળી રંમીલી;
 મરથા મેધને વાધે અસવારી, શા ખાતે આવી કચ્છની રખવાળી. ૨૯

- કચ્છની રખવાળી આશં પુર આઈ, સોનાની ખાટ ટુકડે છાઈ;
રાજ પોદયા છે ચીનાબર યઈ, અર્ધો રાતતો સપ્નામાં મઈ. ૩૦
- પશ્ચિમ પતીને દીપે છે ધીર, સેજે સવાલાખ સિંધના પીર;
કહેતો તુ ને પડછો દેખાડું, ચડીયો જુગ કોડે હેઠા જિતાડ. ૩૧
- આગે આવ્યા હતો ખાલદરખાંન, કાઢ્યો કચ્છથી પકડીને કાંત;
રાવણ સીતા હરી મયો લંકા, ગંમના સેવક વાંદગ વંક. ૩૨
- મારી રાવણને લંકાગડ લીધું, તે દન સીતાજી વંચન દીધું;
તેદનું વંચન આલી કેમ જાય, એકવાર એની આણ વર્તાય. ૩૩
- દક્ષિણ પુર્વને લીધી છે દીલી, સીંધ કાચુસ ને પંજાબ હીલી;
તેડ આગળ કોઈની કારી ન ચાત્રે, મારા ખપરમાં હાથ નહીં ધાત્રે. ૩૪
- સેવક જાંણીને કહું છું જુપ, કહેતો દેખાડું પ્રગટ રૂપ;
મારું વચન કરજો પ્રણામ, પ્રસન થઈને આપુછું નામ. ૩૫
- રાયો શ્રી બારમણજી પાવજ લાગે, એ કરજોડી આરા માંગે;
મતજી તુમે મેકરજ કરજો, દીક્ષાની પદવી કુંવરને દેજો. ૩૬
- તપસે દીલુંને દીસે સવાઈ, સાંભળી બોલ્યા આશાપુર આઈ;
નર નારી તો નમીને જાય, દેસજીજી તણી વાઈ વંચાય. ૩૭
- આપે રાજને આપે દીવાંન, હુકમ હસાવે એકજ ભાંજ;
ક્ષત્રી વટમાં દીપે ખેંચાર, જડેજ જાતે સોજે છે સાર. ૩૮
- જોગ માતાય જાંણી વર હીલો, પાટવી કુંવર પંસાયતો કીધો;
થાપી વાંસો ને બેસાડ્યો દીલે, દેઈ આસીપ ગયે રંગીત્રે. ૩૯
- અખડીને જાણ્યા બારમણજી રાય, કંડુને પમત્રે દીધા એ લાંજ;
દીલે બેસાડ્યો દેસજીજી રાય, ધર ધર મંમળ ઝોજવ ચાય. ૪૦
- પશ્ચિમ ખંડમાં વર્તાતી આંજ, સસીકરણ કિમમતે ભાંજ;
ચોદે રતનને નવે છે નિહી, આરી ભોમીયે સલાંબી કીધી. ૪૧
- સાતમી કસમ્મો પાટે કીધી, બાવાની સતા બિપાદી લીધી;

કચ્છના મહારાવ પ્રાગમલજીનો સલોઠા.

- સરસ્વતી માતા તુંજ પાય લાગુ, કહેવા સહુકા વરદાન માગુ;
 સાચી જન્મતમાં માતા સરસ્વતી, બીડ જાંજીને સદા જન્મવતી. ૧
- બ્રહ્માને બેટી બાળકુમારી, સેવકને શુદ્ધ પુદ્ધિ આપજો સારી;
 માતા વીનતી કર તમારી, આસીષ સમપુરણ કરજો હમારી. ૨
- સેવક જાંજીને થાજો તુમે સાય, રાયા શ્રી પ્રાગમલજી પ્રશ્નિમનો રાય;
 હીંદુવો રાજ ધર્મી કહેવાય, જેના ગુણ માતાં સંકટ જાય. ૩
- મોટી વિલાસતે રાજ સરકાર, જેહની બુદ્ધિ છે અપરમપાર;
 આમખોટને અમી ચલાવે, વીના જળદે તો ગાડી ચલાવે. ૪
- એક પલકમે જોજન જાવે, એસા નકસા તો કાઢક બતાવે;
 રાંણીજી સાહેબ બડા હુંસીયાર, સાહેબ લોકોને પુછે તકરાર. ૫
- કુંજ કુંજ મુલકમાં રાજ છે વંકા, કુણ કુણ મુલકમાં સરકારી ચંકા;
 કેસી મોલાતું કેસી અસવારી, એસા નકસા તો લેયો બિતારી. ૬
- હાજર હો નકસા દેખો સરકાર, દેખી દોષી ને સીધ ગુજરાત;
 કામલ ગીજન શહેર કલાત, કચ્છકી મારીક તો નહી હે વીલાસત. ૭
- વાંચી નકસા ને રાંણીજી હરખાય, પછમકા સુખા જોઈના નરખયા;
 લખ્યા પંચાના છુજ નગર કેરા, થાજો રજવાડા મુંઝઈ બેરા. ૮
- રૂડા લગનમાં પધાર્યા રાય, જડેજ કુંજ કુંજ પ્રુણાય;
 કાકાર વાંકોજી કાકારા કેરો, સાંધણ હો વાસોજીયોજી બેજો. ૯
- વાઘેલો લાધોજી બેલાસર કેરો, ગાયલ હોધીજી અસવારી બેજો;
 વેળે રાંમલ ને સુરોખવાસ, અંગના ચાકર રાજજી પાસ. ૧૦
- અમુખીયાં છે અકલ સવાઈ, અંગના ચાકર સાચા સીપાઈ;
 મેતા જીવજીનો નરબેજ સંમ, ચોટી પહેરામાં કરે છે કાંમ. ૧૧
- ચડી અસવારી નાંખત વાજે, ધરતીની ઉજરા બહુપરે માજે;

- પમરાં ધોરીને કુંજર કે કાંચુ, આવી સરકાર ઉપર દીધા મેલાંચુ. ૧૨
 જાણે ઉગમતો ઝરેયો બાંણુ, કાંમ કાંમથી પોતી છે જાંણુ;
 આળ્યા દેશના રાજા જહાદુર, આળે સદાંમી ઉગમંતે સુર. ૧૩
 આળ્યા વાધજી સાહેબ ખેંગાર, આળ્યા મોલજી મેરા સરદાર;
 આળ્યા મોરખીના રાજા કારભારી, બાવા અરજ સાંભળજો હમારી. ૧૪
 બોલ્યા બોમીયા વાગડ કેરા, ફરમાવો ફકમ ચાલીયે બેળાં;
 પ્રીતથી બોલ્યા પછમનો સાંમ, આળ્યા નજરે તો પોતી સલાંમ. ૧૫
 કરી સલાંમ બોમીયા જાણે, બલે સુંકને અસવારી ચરે;
 અમદાવાદ આળ્યા મુંગઈ, સાહજાદા સુખા નરેખગા જાંબ. ૧૬
 વંકડો રાજા કલંગીદાર, બાંણુવળામાં બડો હુસીયાર;
 મોતી જડીત નાંમ ખીરાજે, બેલા સજામાં કેસરી લાજે. ૧૭
 ધન જોખનને માલ પરીવાર, મોર જાપની ચાલે ટંકસાર;
 કોટ કીલાને મજબુત નાળા, અરૂધી મુંગઈમાં હિનકા રખતખા. ૧૮
 રાયાશ્રી દેસલજી બડો હુસીયાર, સરકારે આપેલ કોલ કરાર;
 મારી વાધને રીઝયો નરેસ, કાઢી જામને વારયો છે દેસ. ૧૯
 એસા વંકા હમ નંવ દીઠા કોષ; એહવા જોરવર રાજાને જોષ;
 ચડયો ગવરનર લઈ ધનાંમ, વારયો સહજાદો પોતી સલાંમ. ૨૦
 નાયક કેશવજી મોવડી નામ, તેડી સાહુકારને પોત્યા સલાંમ;
 બલે પધારયા લુજપેતી રાય, શેઠ સાહુકાર હરખે બરાય. ૨૧
 આજ વડે ભાગ અમારૂં, દીકું દરસન બાવાં તમારૂં;
 સમુદ્રમાં બેડો જોખમ જાડો, ધરમ ધણીનો આવજો આડો; ૨૨
 કંઈક વીલાતે નાંખી વખાઈ, મોટું નાંમ છે બાવા તમારૂં;
 ખીર ખાંડને ધરતના સીધા, માલેક પધારી મોરેરા કીધા. ૨૩
 ખાસ સમુદ્રમાં ચલાવી જાંજ, લેખે કમાણી લાખી છે આજ;
 કમજી વાગડ માલેક બાવા, માલ એક તો નહીં દઈએ જવા; ૨૪
 અરુમ ખુદજી અમારૂં-મામે, માંડવી સુધી ચાલસુ સાચે;

- મહામા તે સાથે સમપુરણકાંમ, અમને જોવાની બાણી છે હાંમ. ૨૫
- એમ શેઠ તણી એટલી અરજી, માને ન માંને બાવાની મરજી;
બોલ્યા બાવાં અમ્રતવાંણી, તમારી પ્રાંત રૂઢમાં જાંણી. ૨૬
- તમે સરીખા વેપારી મોટા, ખરચ ખુટણુને નથી કંઈ ત્રોટા;
રોજ ટપાલ આવે ને જાય, ઘણા દીવસ તો કેમ ખમાય. ૨૭
- કુંવરના કાગળ આવે છે પેલા, બાવા પધારને જુજ નમર વેલા;
તેડાવી વેપારી બેસાડ્યા પાસ, છત્રપતી તો દીધા તો દીધાસા. ૨૮
- પહેરાવી પોસાક વારયા વેપારી, આગમેટમાં ચડી અમવારી;
કાંઠે ઉભી છે કચ્છના રખવાળી, માતા તું પત રાખે હમારો. ૨૯
- દેખી દરીયાને નવ ધરસો સકો, વાળ તુમારો નહિ ધાય વંકો;
સાંમા પધાર્યા કુંવર સવાઈ, પગ જણુરો આસાપુર આન. ૩૦
- આવી સહેરમાં કીધા ભત્રાઈ, હાંમ હાંમે તો પોતી વત્રાઈ;
કરે સાંમૈયા માનન કારભારી, સહેર શણુગારી નરને નારી. ૩૧
- ધરે પધાર્યા પ્રામમલજી રાય, સૈને ઘણે હરખજ ધાય;
બોકો સરવે રજીજ માય, ઘણા હેતથી હરખે ભરાય. ૩૨

લંકાપતી રાવણનો સંલેહો.

- સુકદેવા સ્વામી મોટા કેહવાય; તીડાંકને આવયા પરીક્ષત રામ;
પરીક્ષત કહેરે સાંભળો વાત, સ્વાંમીજી આજે એકે અખ્યાત. ૧
- તે માટે તમને પુષ્પુષ્પ વાત, સ્વાંમીજી તમે ભાખો અવદાત;
રાવણ કુંભકરણ કેલીપરે માર્યા, મુંખમલ દષ કેલીપરે શણુગાર્યા. ૨
- તે માટે તમે કહેને રૂપી, જેમ મુજમન ગાય સંતોષી;
સુકદેવ કહેરે સાંભળોરમ, લંકા મહતું કહેસુ મહીમાય. ૩

- લંકા મઠનું કહેણ સમેકો, પ્રેમ ધરીને સાંભળે લોકો;
 ચાહે દેસ મચ્છ દેસ જાણું, નમરી અનોપમ લંકા વખાણું. ૪
- મઠ કેઠા ને પોળ પ્રકાર, છવાસી જોજન નગરી વિસતાર;
 લોક નગરીમાં સૌ કોઇ જાણું, નિરધન દુખીયાની વાત ન જાણું. ૫
- ધર ધર દીસે સૌ કોઇ પનવતી, રતન પરચાળાં માહે ગણતી;
 ચારે ખુણે ખાઈ સરખી બીરાજે, સાત સમુદ્રને પતાળ ગાજે. ૬
- ખાત ખાતના દીસે દરવાજા, રાજ કરેછે રાવણુ રાજ;
 કુલકરણ સરીખા જેને છે ભાઈ, હપન લાખ તો બેઠા સવાઈ. ૭
- જાણુ લાખ તો બેઠા જમાઈ, એક એકથી અધીકો સવાઈ;
 સદસ બત્રીસ રાવણુને રાંધી, તે માહે માનેતી મદેદરી જાંધી. ૮
- ૩૫ તણો તો ન લહુ પાર, જાણુ કાથે સુધડીઓ કીરતાર;
 ત્યારે રાવણુ બોલ્યો વીચારી, ફૂતો લાવું છું સીતલા નારી. ૯
- લાવું સીતા તો મન હરખાય, મદેદરી કહેરે સાંભળો રાય;
 રખેરે બાળકની શુદ્ધિ કરતા, મુરખ થઇને સીતા કરતા. ૧૦
- હરસો સીતા તો લંકા લુટાશે, નગરી બાગીને ચક્રચર ચાસે;
 તે માટે તમે કહયુંજ કરજો, શ્રી એ સીતાનું નામ મત લેજો. ૧૧
- જાજુ બોલીસ તો વાત બગડશે, પાછળથી તેનો તુજને નડશે;
 સાંભળ હો રાંધી રાવણુ બોલે, ન આવે કોઇ તારા કંથને તોલે. ૧૨
- મુજ બેઠા અહી કુંથુંજ આવે, લાવું સીતા તો અનજ આવે;
 લખયા છડીના લેખ નવ જાય, લખ્યા વિધાત્રા ફેર નવ ચાય. ૧૩
- વીણુસે કારજને વીણી શુદ્ધિ આવે, શુદ્ધ શુદ્ધ સધળી નાસને જાવે;
 રાજ રાંમને સીતલા નારી, જેહનો દેવરીઓ લક્ષ્મણુ બારી. ૧૪
- કરમ સંજોજે પામ્યા વનવાસ, આવી રણા છે પંચવટી પાસ;
 લક્ષ્મણુજ વનદળ લેવાને જાય, રામચંદ્ર મરધલો મારવા જાય. ૧૫
- મરધો હો મુખ કરતો જાય, રામચંદ્ર મરધાને પુકેજ જાય;

- રાવણુ આંખો બીક્ષા લેરા, સીતાજી બિડ્યા ત્યાગેન દેરા. ૧૫
- ઠાપડી નાંખી બીક્ષાજી દીધી, બાંદુડે ઝરહી તતખેચુ લીધી; ૧૬
- જાંઘ મારમમાં ખોલે છે વાંગી, સીતાજી હોંજે રાવણુ પટરાંણી. ૧૭
- સીતાજી ઠહેર અવધ કરે છું, ઝાઝુ બોલીસ તો બાળી મારે છું; ૧૮
- તે માટે મારેર કહયુંજ કાંજે, માસ છ પછી જાણે તેમ કરજે. ૧૯
- વળતો રાવણુ હૈયા વીમાસે, બક્ષા છ માસ દમણા વહી જાસે; ૨૦
- સીતાજી જાણે હવે મું ચાય, રૂદન કરે ને દુખે બરાય. ૨૧
- ક્યાં મયા રામચંદ્ર કંણી દસે જીયે, ચારે દાસે જીયેને ધણાજ રમે; ૨૨
- સાંભીજી તુમે કરજો સંભાળ, જીમજીવન તુમ કરજો રખવળ. ૨૩
- પુરે પાપ કીક્ષા અનેક, તેતો મુંજને નડીયા છે છેક; ૨૪
- રામ લક્ષમણુ મે સોધતા ફરે, એહવો દુણ્હરે સીતાને હરે. ૨૫
- સધળા વનને જોયા વસરાંમ, વળી જોયાં છે દેવના દાંમ; ૨૬
- ખાડા ખડીઆને પરબત પાખડીયા, સધળે ઠેકાણે જઈ ફળીયાં. ૨૭
- વળી જોયા છે પરદેસી ગાંમ, ક્યાંય ન લાડું સીતાનું નાંમ; ૨૮
- રાજ રાંમ તો પુછે છે વાત, હવેસુ કરસુ લક્ષમણુ બ્રાત. ૨૯
- એ ભાઈયે બેસી કીધો વીચાર, રાવણુ સીતા હરી નારધાર; ૩૦
- બિડો હતુંમાંનજી બેગા જઈ આવો, શ્રીએ સીતાની ખખર લાવો. ૩૧
- પાપ લાગીને હતુંમાંનજી હારે, વીમાંન લઈને આકાસે ચાલે; ૩૨
- જઈ પોત્યા છે સીતવા પાસે, માતાજી થયા ધણા બિલાસ. ૩૩
- નાંખી શુદ્રીને દુર્ગો વીચાર, મુજ માતાને પ્રીત અપાર; ૩૪
- દિવ ચમાચાર પુછેછે જતી, અમને સુખ ધણી લાગી છે સતી. ૩૫
- પડ્યા હતુંમાંનજી વનવળ ખાયો, જિનાવજ્યા તમે નાસીને જાયો; ૩૬
- હતુંમાંનજીને તો ચંડી છે રીમ, માગી માળી પડતી ચીમ. ૩૭
- બાળ્યા માળી લોકો ફરીયાદે આવે, રાજ રાવણુને ખખર આવે; ૩૮
- લઈ લક્ષ્મર અપાય કુમાર આવે, તેને માસને સરગે ચલાવે. ૩૯

- સમ સસંકરને ઈચ્છત બગીયો, આવી હનુમાનજતીને મળીયો;
 જાણી બધાણા નામપાસ બાંધુ, જામ રાવણને સુપયા છે બાંધુ. ૨૯
- રાવણ કહેરે વાંદરને વાત, આવડો ને કર્યો જિતપાત;
 માટે તાહરે છેડુજ સીસ, મુજને ચડી છે ધણેમી રીસ. ૩૦
- કાપ્યો હનુમાન તેણીજ વાર, તોડ્યા નામપાસ નવ લાગીવાર;
 છલંગ મારી કુદ્યો છે બાર, તેડને કાઢ નથી ઝલજુહાર. ૩૧
- વાંદર ને કહે રાવણરાય, કેમ તાહરે મેલતજ યાય;
 હનુમાન કહેરે આંખજરાય, માંમના ગોઠડાં પુટે અંધાય. ૩૨
- આંધ્યાં ગોઠડાં નવ લાગીવાર, પુટે લગાવી અગતી સાર,
 હનુમાનજી લંકા બાળીને જાગ, પાછળ ફેરે તો સોનાની યાય. ૩૩
- સમ ચુડીને તતક્ષણ વળીયો; જામ રાંમ લક્ષ્મણને મળીયો;
 રાંમ ને ગાવી દંધી વધાઇ, હવે તો આપણે કર્યો લઠક. ૩૪
- કચ્છી ઘેડાને તેજી પાખડીયા, મોટી ઉમંગે રામચંદ્ર ચડીયા,
 નીળા નરંગ માંહે ઊગળ્યા; વળી ચાલે છે અતી ધણા પાળા. ૩૫
- હમકીઆળા શુંથયા છે કેસ, જોડા ચડ્યા છે નવ નવે વેસ;
 હાથી ઘેડાને રથ અપાર, વાંનર સેના કીધી નીરધાર; ૩૬
- સુંદરી નામે તો રાજ બળવંતો, લસકર લગ્નને સાથે ચાલનો;
 સોના રૂપાના માંચડાં સોહાગે, રતન જડીત પદાંશુ જોઇયે. ૩૭
- બાંધી હથીઆર સૌ કાઢ આવે, રાંમ લક્ષ્મણને અતી ધણા ભાવે;
 સભા માંહેતો એમ ઉચરવો, મુરત જોઇને આપણ ચડવો. ૩૮
- પુપ્પ નક્ષત્રને મરજ વાર, તીથી પાંચમનો મુરત સાર;
 જોડા ચડ્યા છે સરવે ઝુઝાર, લસકર સરવે, કર્યો તૈયાર. ૩૯
- પેલી ફાંજમાં હનુમાનજી હાલે, પાંચમો વાજ વાજ ન ચાલે;
 થર થર કપે છે ચહેને સુરજ, કટકે ફળ આંગ્યો પાંખીને પુર. ૪૦
- રાંધી મદિદરી સ્વપ્ન દીકુ રાંમનું કટકે જાવતાં દીકુ;
 પ્રભાતે જોડી સપણને કહે છે, રામ લસકર લઇ આવે છે. ૪૧

- સાંભળો રાવણુ વીનતી મોસી, મુનથી ગયા છે ઇંદ્રાદીક હારી;
 ચાત સમુદ્રને અતામ પાંણી, તે વચે નગરી માહેરી જાંણી. ૪૨
- સાલ પુરવતી પાર બંધાવું, પાર ખાંધી પથર ચણાવું;
 પથર ચણાવી ખાઇ કરાવું, તેહ મધે વળી પાણી ઉતરાવું. ૪૩
- પેત્ર પહોર તો કીધા પરીયાણુ, આવી રાંમ તો દીધા મેત્રાણુ;
 ખાંજે પહોર દેરાજ દીધા, રાંમના કારજ સર્વે સીધા. ૪૪
- રાંમચંદ્ર તો બોલ્યા છે એવું, મુરખ રાવણુ પાસેજ જાવું;
 સીતા આપો તો મહેરજ કરીયે, લસકર લઇ પાછાજ ફરીયે. ૪૫
- પાય લાગીને અંગદ રાજ, જાઇ પોત્યા છે લાંકા દરવાજ;
 દેખી બંધને બોલ્યા તેણીવાર, બામ પરાણીયા પરાજ બિધાર. ૪૬
- પરાણીયો કહેરે કુચી દરબાર, કુચ તરો હાથેર કુચ અસવાર;
 સાચું બોલે તો બિધાકુ ખાર, એહવું પરાણીયો બોલે છે સાર. ૪૭
- બોલ્યા અંગદ તેણીજ વાર, રાંમ લક્ષ્મણુ બે જોડા નીરવાર;
 કટક દર લાગ્યા પાંણીને પાર, મેં જાણ્યું રાવણુને મારસે દાર. ૪૮
- માટે તેણે મુક્યો આ દેસે, મારે જાવું રાજ રાવણુ પાસે;
 સાંભળા પોણાઓ એણીપરે બોલે, ન આવે કે.ઇ રાજ રાવણુ તોતે ૪૯
- રાંમ લક્ષ્મણુ બે રાવણુ હારે, એહતો જોરવર રાજ છે ભારે;
 ત્યારે અંગદને ચડી છે રીસ, જાણે પેરાણીયાતા હેદુજ સીસ. ૫૦
- મુકી પાટુને ભાંગ્યાં કમાડ, ભાગ્યા પરાણીયા લીધી પછાડ;
 ધસી લીધા પોણીયાના સીસ, અંગદને ચડી છે ધજોરી રીસ, ૫૧
- જાઇ ઉભા છે રાજ રાવણુ પાસે, મુરખ રાવણુ હૈયા વીમાસે;
 આપો સીતા તો પાછાજ વળીયે, આવી પ્રણુને સીસજ ધરીયે ૫૨
- રાવણુ ધણી કોષે ભરાય, યુદ્ધ કરવાને તૈયાર થાય;
 મહા પાકમી રાવણુ રાજ, લડાઇ કરવાના વમડાગ્યા વાજ. ૫૩
- લડાઈ થઇ છે અતી ધણી ભારી, ધણા જાહાને નાંખે છે મારી;

શવજી રાજને માર્યો છે દાર, રાંમને હાથે પામ્યા આધાર.	૫૮
રાંમ સીતાનો મેલાપ થાય, સૈના મન ધણા દરખાય;	
લાંકાપતીનો બિબીષજી રાય, સૈને ધણા આનંદ થાય.	૫૫
એહ સલુકો જીનો હતો સાર, મયલા પદનો ક્યો આધાર;	
વળી હતો તેજ અધુરો, સુધારી સરપચંદ કર્યો છે પુરો.	૫૬
વળી સલુકો વીસતાર કીધો, ગત્રાત્રના પુત્રે જસજી લીધો;	
એહ સલુકો કેળુજી કીધ, તેહની મુજને હતી નહીં સુધ.	૫૭
સરપગલાત્ર બેલે વીચારી, મુંજ ઉપર કૃપા કરજો સારી;	
જુદ્યુકનો માફજ કરજો, જીતમ પુરપના ગુણ હૃદયમાં ધરજો.	૫૮

જીમણુ છોડવાની રીત. ૧

પ્રથમ સમર ગજુપત દેવ, કાંમ કાજને કરંજ સેવ;	
સમર જાલા સમર અન, સમર હું મોટરે મન	૧
તાતે સગી બેટી જાઇ, મરામેરસું બેંસ મંગાઇ;	
ખીર ખાંડકા કીધાંજ અહાર, દન દન પુત્રી વધે અપાર.	૨
સાત વરસકી કન્યા હુઇ, માત પિતાકે મનમાં ભઇ;	
તેજવો પંડીત પ્રમાન, કરવા સગપણું ચયુ છે મન.	૩
દીઠી સોંધને મુજરાત, દાઠી લાહોર ને મલતાંન;	
દીઠા કચ્છ વાગડ સરીખા દેસ, દીઠા મારવાડ વીઝેરે પરદેસ.	૪
દીઠા સહેર પટથુને માંમ, પુછ્યા સેઠ તણાં તીકાં નામ;	
સેઠ તણે કુવર છે આછો, કરો સગપણુ મત મેલો, પાછો	૫
હુઓ સગપણુ વડી વાત, સેવકને જમાડો ભાત;	
સેવકજી ધર પુછી વળીયા, સમે સગા દેવે મળીયા.	૬

- લગન તણીતો કરો તૈયારી, જાન ચડી છે સરવે સારી;
કેમ કેસરીયા કેઈ કસુખળ, કેઈ કસુડાં સેગરકાળ. ૭
- જન ચડી છે સરવે સારી, આવી જતરી બાગ મોઝારી;
સાંભેયાડી કરો તૈયારી, સાંભેયો લઇ સામા આયા. ૮
- સાંભેયો વાંદી તોરણુ આયા, તોરણુ આવી દેવ સુહાયા;
હાથ મેઝાવાડી કરો તૈયારી, હાથ મેઝાવો ચોરી આયા. ૯
- ચોરી આગે ફેગ ખાયા, બર ખેળાને લાડુ લાવ્યા;
સાસુ જમાડે છે કંસાર, વરકન્યાને હરખ અપાર. ૧૦
- માથે ગાંધ છે અડખી રાત, જમાડી જાનરી જાત;
કાજળ ટીની ટીગ ટીયાળો, નખરા કરતી ખોડી નારી. ૧૧
- સગી તું સગારી જાઇ, રમોડો બાંધણુક આઇ;
સળ જાનીમાં જાની એક, સરવે જાનની રાખી ટેક. ૧૨
- જાનૈયા છે ચતુર સુખાંધુ, મે છેડ્યા પાંચે પકવાન;
છુટી માતા જણે જાન્યા, છુટા સરોવર જણમે નાયા. ૧૩
- છુટા સુયાણ જેણે હુલસ્યા, છુટી તાટ જણાંસુ આયા;
છુટા વરરાજા પરણે આયા, છુટી જાનડી મગગ ગાયા. ૧૪
- છુટા નાનો મોટો સાપ, છુટા વરરાજા બાપ;
છુટા નાનો મોટો આખો, છુટા વરરાજાનો કાકો. ૧૫
- છુટા નાનો મોટો આખો, છુટા વરરાજાનો મામો;
છુટા નાનો મોટો હીરો, છુટા વરરાજાનો વીરો. ૧૬
- છુટા નાનો મોટો હાથો, છુટા વરરાજાનો સાથી;
છુટી નાની મોટી રાઇ, છુટી વરરાજાની બાઇ. ૧૭
- છુટી ઠાકી માંભીને કુઇ, છુટી માસીને ભોજાઈ;
માંગવીઆ તમે આપે માંન, છુટી વરરાજાની સરવે જાન. ૧૮
- છુટા અડક દડક બંડાર, છુટા કોઠીને કોઠાર;
છુટા લાડુ મુઠ મુઠારી, છુટા ખાજ ખડ ખડીયાળા. ૧૯

હુઠા પાપડ પર પડીઆળા, હુટા બાજેઠ ઘુધરીઆળા;	
હુટી કાપસી ચર ધારી, માહે ધી જોગ નાંખ્યા છે ભારી.	૨૦
હુટા માદરીઅળો સીરો, માહે દ્રાખ બદાંમવાળો;	
હુટા પાપડને વડી, અમે જમીએ તમે દેખો ખડી.	૨૧
અરે જમીએ તમે જુઓ આડુ, અમે જમીએ મોતીયા લાડુ;	
સુધારી બોલે સરખગલાલ, ઊતમ જાનની રીત રસાલ.	૨૨

જીમણ હોડવાની રીત બીજી.

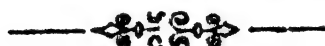

પ્રથમ પ્રશ્નને લાગુ પાપ, માતા ચારદા યાજ્ઞે સાય;	
શંભુ સુતનુ સમરણ કરી, પદ બધન બાધુહું ફરી.	૧
કાંમતી કહે છે કંથને વાન, ઊતમ છે આપણી જાત;	
દષ્ટાય દાધાં બાળક બેડ, પ્રાણથી અરીકાં વલાં તેડ.	૨
જો કુળવતી કન્યા હોય, પુત્રનું સગપણ કરીએ તેય;	
વાતુ દરતાં વીતી રાત, ઊઝ્યા સુર્ય થયો પ્રભાત.	૩
જોર દેવને ધરેજ ગયા, હાથ જોડીને ઊમા રજા;	
પુત્ર તણું પ્રભુ સગપણ કરી, વાલમ આવજો વેણ વળી.	૪
જોશી સુકન જોવાને જાય, બસાં સુકન જોડીને ચાય;	
બેટ્યા બાલણુ બે જણુ બાળ, જળ ભરતાં તો દીઠી નાર.	૫
સુકન જોઈ કરે વીચાર, કાંમ આપણું પડશે પાર;	
જોર ગયા કન્યાને ધરે, મારગમાં ના લાગી વેર.	૬
માત પીતાના માંન્યા મન, વરજોઈને થયા પ્રસન્ન.	
ભાઈ બાણુજ ભેગા કીધા, ફેરી બાર દોકડા લીધા.	૭
વીચારો દીધો આદંબ, પાસે રાખો માણુક થંબ;	

- વેદ વણનં તીધી બાધી, ચોરીમાં ચલડી સીધી. ૮
- નવ મહના પુજ્યા પાટ, વરરાજતો બેઠા છે ખાટ;
ખાંભા વાધા પેઢી અંગે, લુણુ જોરી તો બેઠી સંગે. ૯
- વરધોડો કીધો તૈયાર, પાછળ ગીત ગાય છે નાર;
વરરાજ બેઠા છે ધોડે, બળે આલ્યા બેઠા બેડે. ૧૦
- સગા સંબંધી દાસે સાથ, તુર ખીડા દીધા હાથ;
આગે વાગે છત્રીસ વાજનં, દોઢ સરણાઈ તોજત તાજ. ૧૧
- હળવે હળવે આલ્યા જય વરરાજનં પેટ્યા મંડપ માંવ;
ત્રીધે જાહાણુ બજુતો જય, વર ઉભા છે ચોરી માંવ. ૧૨
- ખાંભે રૂપે કન્યા માન, આજુપણુ પેર્યા જુદી જાત;
વરકન્યાને લાવ્યા તેડી; બેઠુની બાંધી છેડા છેડી. ૧૩
- રૂપા મહાર બાંધી છે છેડે, માન પિના જિભા છે કંડે;
સાઠ અક્ષરનું આપ્યું સમે, પીવા વેળા રીંતે મમે. ૧૪
- વરને આપ્યું કન્યાદાન, વળી આપ્યું છે તુળસી પાંન;
બાંધ્યાં થાંભ ચોગેના ચાર, ફેના ફેરે છે નરને નાર. ૧૫
- ફેલાણું ફેલાઈ સાથે, ધોર કી છે વરની માથે;
સામુ લઈ આવ્યા કંસાર, થળ લઈ આવ્યા અહાર. ૧૬
- જ્યારે જમવા આવી જન, કન્યાને અપે દીધા છે માંન;
આંગળ પાછળ પંગત કી, ચાર દીસા બંધા છે ફરી. ૧૭
- પાણી લઈ ધિવરાવે હાથ, પાપડ વડીઓ દીધી માથ;
પેટા કીધ્યાં ગિરસણુ હાર, અવલ એક આપે આચાર. ૧૮
- કોડીયાને કોમલાંને ફળી, તેજ મીઠામાં લીધા તળી;
બાજી બીડાને વતાક, ક કોડાના કીધા છે ચાક. ૧૯
- તુવેર મગ ચણાની દાળ, બાટી ચુરમોને કંસાર;
માત્ર તાલને મેસુરપાક, બામુદી પુરી દુધપાક. ૨૦

સવાડુ સીરા અત્રીસા ખાડુ, ઘી ખાંડ છુદીના કાડુ;	
શીવજી વયાસની એવી દેવ, આદીમાં છુટા અન દેવ.	૨૧
છુટા વેદના લખનાર, છુટા સગપણના કરનાર;	
છુટા માત પીતાને બ્રાત, છુટી સર્વે જાતની જાત.	૨૨
છુટી છુરીપર નાર, છુટી મુંખદને મતખાર;	
છુટા સાક પાકને પકવાન, છુટી વરણજની સરવે જાન.	૨૩
બ્રહ્મા હહેર સુણો ભગવાન, સૌથી હિતમ કન્યાદાન;	
આસીરવાદ અમારો એમ, વરકન્યા રહેજે કાયમ.	૨૪

જીમણ છોડવા ત્રીજે

ધોડા બેવર કુપરાં, બળધા બેવળ તસ;

છુટા જત્રીસ ભોજનાં, અન પાંણીને ઘાસ.

૩

પાંણી દેખાડવા

કાળો ઘેટો કર કરીયાળો, ચાર ખુટ શરે નગજો;

ચરે દ્રાખ આરોગે પાણી, કુલ્ય બાંધે મડકાં પાણી;

પાણી છે અઃણીને ઝરણી, પાંણી છે સુસ્તની કરણી,

પાંણી વળી છે દાખરીયે કુવે, દાખળી કુવે કાયસ દહુકે.

મારી સાળી ચતુર સુજાણી, જળ ભરીને લાવી ઝાળી;

ઝાળી માંહે તો છે તજું, છુટા પાંણીને કરજો અણુ.

પાંણી છોડવાનો બીજો

સરવે ચીજ મોટી કહેવાય, તે વીના ઘડી ન રહેવાય,
પરમેશ્વર કર્યો સંસારને જાણી, પેલા છુટા નીરમલ પાંણી.

ખાટ (પતંગ)

સુતારીઓ છે ચતુર સુજાણ, ખાટ ઘડી છે આપ પ્રમાણ,
લખ્યા ચીતરને લખીયા મેળ, લખી છે પાંચ પાંડવની જોડ;
પાંચે પાંડવ સગા ભાઈ, છુટા ખાટ સુઆરે જાઈ.

ધરેણા છોડવાની રીત

સન્સન સમર મોરી માય, ગુરૂ ગાંતમને લાગુ પાય;
ધરેણા છોડવાની કહ્યું વાત, સંભળજો તમે મારા વાત. ૧
વીંધા તણે અવસર છે સાર, બિમા રહે છે નરનાર;
લાવી મુક્યો સુયાંતો યાજ, છોડી સુય જમો આ વાર. ૨
સસુ બિભાં જુએ છે સાર, પેલા છુટા કોટનો હાર;
આવી બિભાં લાડાની, ચાળી, પછી છુટી નાકની વાળી. ૩
વેવણ ભરજો મોટી બય, છુટી છે નાક તણીજ નય;
વેવણ મનની છે ગેજ ખોટી, ત્યારે છુટો કાંતની ત્રોટી. ૪
સાર્યે હિમો જાનનો જોડો, છુટા છે વળી પગ તણોજ ત્રોડો;

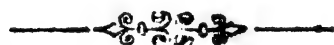
- વેવણુ જિયાડે મોટા ભારા, ત્યારે છુટા કાટનો પારો. ૫
- વેવણુ નજર કરી જુઓ લાંબી, જુઓ તો છુટી પગની કાંબી; ૬
- વેવણુનો રાંછ કયા છે મનડો, ત્યારે છુટો કાનનો પનડો. ૭
- છુટા વેઠ સાંભા ધર્મા, જાણુ કરીમર સોનીના પડયા; ૮
- છુટા અડકણુ રૂપાના, છુટા વાડકા ચાંદીના. ૯
- છુટા જરમર સોનાની, છુટી પાંદડી કાંનાની; ૧૦
- છુટો હાથલો કાનજ કરો, છુટો ફુલ નાકમાં પેચો. ૧૧
- છુટી પાટી હાથમાં ધરો, કાળી પાટી ઓતરમાં કરો; ૧૨
- છુટી જુગળી જમાઈત દીયો, ત્યારે વેવાઈ વીચારજ કીયો. ૧૩
- છુટો કણુદારો આંખો સાર, નહીકા મુકો પાછો ફર; ૧૪
- સારા માથુસ અહેવી વાત, સાંભળજો તુમે ખરેજ ખાત. ૧૫
- અહેવી રીતે સુથ સરવેને ઊડે; ધણુ કરપ્પથી બોલે જોડે; ૧૬
- જિતમ નરની વાત છે એમ તાયપણે તે કરસે કેમ. ૧૭
- હલકા માથુસની હલકી ભાંત, તેતા કરસે નીચથી વાત; ૧૮
- કહે સરપમલાલે સુણોરે બાઈ, નીચની સંગતે નવ કરસો ભાઈ. ૧૯

સુથ (ધરેણુ) છોડવાના બોલ.

અમ મયા હતા રાધનપુર, સાંભા મળીયાં માળી;
 છમણુ સાળા જમી ગયા, નાકે પધારો વાળી.
 અમે ગયા હતા અમલવાદ, માલના લાભ્યા ગાડલા; છ. ઝરે પધારો વાડલા.
 વેવાઈ વેવણુ વેડી પડયા; વાત થઇ છે લાંબી, છ. પગ પધારો કાંબી.
 વેવણુ સુતી વાડામાં ચોર બાકી ગયા ચોરી; છ. કાન પધારો નોરી.
 વેવણુ સુતી વાડામાં, અહીં પાલી નવ; છ. નાક પધારો મુકો.

વેવણુ વેવાઈ વઢી પડયા, વેવણુ માર્યો જોડો, જી પમ પધારો ત્રોડો.
 વેવાઈને આવ્યો દીકરો, નામ દીધો બરો, જી કાટ પધારજો પારો.
 વેવાઈ વેવણુ પઢી પડયા, વેવાઈ ખાંધો માર, જી કાટ પધારો હાર.
 વેવણુ ગયા હતા તળાવે, તીહાંથી લાવ્યા માટી, જી હાથ પધારો પાટી.
 અમે ગયાં હતાં જાનમાં, ઘણા હરખાણો મનડો, કાંન પધારો પનડો.
 જાનંડી આપ્યા ફટાણા, વેવાઈને કાધો વેઠ, જી હાથ પધારો વેઠ.
 અમે ગયા હતા તળાવે, નાહી થયા નરમળ, જી કાટ પધારો ઝરમર.
 વેવાઈ મયા હતા વાડીમાં, તીહાંથી લાવ્યા હુગરી, જી કાંન પધારો જુમળી.

નેમનાથનો શલોકો.

સરસ્વતી માતા તમ પાપે લાગુ, દેવગુરુ તણી આજ્ઞા માગુ;
 જીવ્યા અગરે તું બેસજો આઈ, વાણી તણીતો કરજો સવાઈ. ૧
 આધો પાછો કોઈ અક્ષર થાવે, માફ કરજો દોષ ન આવે;
 તમણુ ચગણુને જગણુના કહ. તે આદે ગણુ છે આદ; ૨
 ક્રીયા સારાને ક્રીયા નખેદ, તેનો નવ જાણું ઉદારથ બેદ;
 કવીજન આગળ મારી શી મતિ, દોષ ટળજો માતા સરસ્વતી. ૩
 નેમજી કેરો કહું શમોડો, એકે ચીતથી સાંભળજો લોકો;
 રાણી શીવાદે સમુદ્ર રાજ, તે કુળે આવ્યા કરવા દીવાજ. ૪
 ગરબે કારતક વદ ખારસે રહ્યા, નવ મસવાડા આઠદીન થયા;
 પ્રભુજી જન્મ્યાની તારીખ જાણું, આવણુ સુક પંચમી વખાણું ૫
 જન્મ્યા તણીતો નેખત વાગી, માત પીતાને કીધા વડલાગી;
 તરીયા તોરણુ બાંધ્યાં છે બહાર, ભરી મુક્તાંજળ વધાવે નાર. ૬
 અનુક્રમે પ્રભુજી મોટેસ થાય, કીજ કરવાને નેમજી જાય;

- સરખે સરખા છે સાંભળે છેરા, લટકે બહુ મુખા દહાંગી તે રા. ૭
- રમત કરતા જાય છે તીહાં, દીડી આયુષ શાન્તા છે જીહાં; ૮
- નેહુ પુછેછે સાંભળો જ્ઞાન, આ તે શું છેરે કેને ઉત્તપા. ૯
- ત્યારે સરખા સહુ જોડ્યા તે વાંચુ, સાંભળો નેમ ચતુન્દસજી; ૯
- તમારા ભાષ કૃત્તજી કહીએ, તેયે જાંધવા અયુષ જોઈએ; ૯
- સંખ ચક્રને ગદા એ નામ, બીજો જાંધવા ધાડે નહીં હામ. ૧૦
- એવો બીજો કેષ જળીયો થાય, આવાં આયુષ તેને જાંધાય; ૧૦
- નેમ કહે ધાણુ હું હામ, એમાં ભારે શું મોટું છે કામ. ૧૦
- એવું કહીને સંખજ લીધો, પોતે વગ્નડી નાદજી કીધો; ૧૧
- તે ટાણે થયો મોટો ઝમટોત, સાદરનાં નીર ચડ્યાં કપોલ; ૧૧
- પરવતની ટુંકો પડવાને લાગી. હાથી ઘેડા તો જાય છે ભાગી.— ૧૨
- જળકી નારીઓ નવ લાગી વાર; દુટયા નવસેરા મેલીના હાર; ૧૨
- ધરા ધરજીને મેધ ગડગડીઓ, મેલી ઇમારતો દુડીને પડીઓ. ૧૩
- સઉનાં કાળજાં ફરવાને લાગ્યાં, સી પુરવ તો જાય છે ભાગ્યાં; ૧૩
- કૃત્ત જળભદ્ર કરે છે વાત, ભાષ આને સો કીધો ઉત્તપાત. ૧૪
- સંખનાદ તો બીજો નવ થાય, એવો જળીયો દોણુ કહેરાય; ૧૪
- કહાડો ખજર જે આતે શું થયું, ભાગ્યું નગર કે કેષ ઉગયું. ૧૫
- તે ટાણે કૃત્ત પાંચ્યા વધાઈ એતો ત્યારો નેમજી ભાષ; ૧૫
- કંખ પુછેછે નેમને વાત, ભાઈ આતે સો કીધો ઉત્તપાત. ૧૬
- નેમજી કહે સાંભળો હરી, મેંતો અમરતી રમત ફરી ૧૬
- અતુળીજળ દીકું નાનુડે વેસે, કૃત્તજી જાણે રાજને વેસે; ૧૭
- ત્યારે વીચારયું દેવ મોરારી, એને પરણાવુ સુંદર નારી, ૧૭
- ત્યારે જળ એવું ઓછુજ થાય; તેતો આપણે અહીંયાં રહેવાય. ૧૮
- એવો વીચાર મનમાં આણી, તેડયાં લક્ષ્મીજી આદે પટરાણી, ૧૮
- જળકેશ કરવા સરવે જાઓ, નેમને તમે વીચા મનવો; ૧૯

- આલી પટરાણી સઽવ સાંજે, આલો દેવરીઆ નાનાને કાજે,
જળકીડા કરતાં બોલ્યાં રૂખમણી. દેવરીઆ પરણો છમ્મીલી નારી; ૨૦
- વાંદા નવ રહીએ દેવર નગીના, લાવો દેરાણી રંગના બીના;
નારી વીનાતો હવે કેમ થાશે. કરી લટકોને ધરમાં કાણુ માલે. ૨૧
- ચુલો કુંકશો પાણીને ગળણો, વહેતાં મોડાં તો બેજન જમસો;
બારણે જાશે અટકાવી તાણુ, આવી અમુર કરશે વાણુ. ૨૨
- દીવાને ખની કેણુજ કરશે, લીંપા વીના તો ઉચેરા વળસે;
વાસણુ ઉપર તો નહી આવે તેજ, કેણુ પાથરશે નમારી સેજ. ૨૩
- પ્રભાતે લુખો આખરો ખાશે, દેવતા લેવા સાંજે જસો;
પેટની વાત કોને કહેવાસે. તે દીન નારીના ઝોરતા ધાશે. ૨૪
- પરણા આવીને પાછા જો જાશે, દેશ વીદેશ વાતો બહુ ધાસે;
મોટાના છોડ નાનેથી વરીયા; માંડે કહ્યું તો માંતો દેવરીયા. ૨૫
- સારે સતભામા બોલ્યાં ત્યાં વાણુ, સાંભળો દેવર ચતુરમુગળુ,
બાબીનો બરસો નાશોને જસે, પરણ્યા વીના કાણુ પોતાની યાશે. ૨૬
- પહેરી ઝોઢીને આંગણીએ કરસે, ઝાઝાં વાનાંતો તમેને કરસે;
ઉંચામન બાબીકરાં કેમ સેહેસો, સુખ દુખની વાતો કોને કહેસો. ૨૭
- માટે પરણીને પાતળાં આ રાણી, હુંતો નહીં આપુ નાનાને પાણી;
વાંદા દેવરને વીશ્વસે રહીએ, સગા વાહાલામાં હવકાંજ ચઢએ. ૨૮
- પરણ્યા વીનાતો સુખ કેમ થાસે, સગાને ઘેર ગાવા કાણુ જાશે;
મણેસ ન્યાવા કોને મોકલશે, તમે જસોતો થી રીતે ખલસો, ૨૯
- દેરાણી કરો પાડ માનીયું, છોડ યાશે તો વીવા માંડીયું;
માટે દેવરીઆ દેરાણી લાવો, અમપર નથી તમારો દાવા. ૩૦
- ત્યારે રાખીકા આધેરાં આવી, બોલ્યાં વચનો મોડુ મલકાવી;
થી વાતો કરો સરવે સખી, નારી પરણવી રમત નથી. ૩૧
- ઠાપર પુરપુરું નથી જો કામ, વાપરવા જોઇએ ઝાઝેરા દામ;

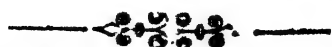
- જાંઝર નેપુરને ઝીલી જવમાળા, અણ્ણવટ વીધુતને ધાટે રૂપાળા. ૩૨
 પમ પાને જાંઝી ધુધરીયો જોતજો, મેટે સાંકજો ધુધરા સોપજો;
 સોના ચુડો ધાધરીના ધટ, છત્રા અચુડી અરીસાના દાઢ. ૩૩
 ધુધરી પોંગીને વાંક સોનેરી, ચંદન ચુડીની બાત બરેલી;
 ઠલી સાંકળા ઉપર સોંદ મોગ, મરકટ બાહુમુજાં નંગ જડેલાં. ૩૪
 તુમી પાટીયાં જડાવ જોતજો, કણ્ણાંત્રીએ મનડુ મેહીએ;
 ઠાળી સોહોએ ધુધરીઆળી, મનડુ સોભાવ મુમલુ માળી. ૩૫
 નવસેરો હાર મોતીની માળા, ઢાને ટડોડા સોનેરી માળા;
 મચકણીઆ જોતજો મુત્ર જઝના, ઝીગા મેતી પાથી તાબના. ૩૬
 લીલાવટ દીલડી સોમે બાહુ સાની, ઉપર દામણો મુત્રની આરી;
 ચીર ચુંદડી ગરચોળા સાડી, પીળી પટોળી મુત્રની બાની. ૩૭
 બાંટ ચુંદડી કસમી જોતજો, દશરા દીવાળી પટ્ટરવા જોતજો;
 મોઢા મુલના કમખા કહેતાવ, એણે નેમથી પુર કમ યાવ. ૩૮
 માટે પરપયાની નાડે છે નાવ, નારીનું પુર રી રીને યાવ;
 ત્યારે લક્ષ્મીજી બોલ્યા પટરાણી. દીવરના મનની વાતો મેં જાણી. ૩૯
 તપાસ વેણ માથે ધરીયું બેઠું પુર અમે કરીયું;
 માટે પરણીને અનોપમ નારી, તમારો બાહ દેર મોરારી. ૪૦
 બત્રીશ હજાર નાર છે જોડને, એકનો પાડ ચડશે તેને;
 માટે રૂદિયેથી શીકર ટાળો, કાકાજી કેડે પર અજવાળો. ૪૧
 એવું સાંગળી નેમ ત્યાં હશીયા, બાબીના બોલ રૂદે વશીલા;
 તાંહાતો કૃષ્ણને ઘેર દીધી વધાઈ નીચે પરણ્યો તમારો બાહ. ૪૨
 ઉમસેન રાજા ઘેર છે બેટી, નમે ગણુલ ગુણુ પેટી;
 નેમજી કેરો વીવા ત્યાં કોધો, શુભ લગનનો દીવસ લીધો. ૪૩
 મંડપ ધાધ્યા કૃષ્ણજી રાવ, નેમને નીત કુલેહા યાવ;
 ખીડી ચોળેને માનની ગાવ, ધરણ મંગળ અતી વરતાવ. ૪૪

- તરીયા તોરણુ બાંધ્યા બહાર, શોહાણણુ ત્યાં નેમને ગાય,
જનમયા સમઘ કરે ત્યાં સારી હલખલ હરે દેવ મોરારી. ૪૫
- વહુવાર વાત કરે છે જાને, નદી રસાગે ઘેર જઈશુ જાને;
જપનકરોડ જાલનો સાથ, બેળા કૃષ્ણને બળમદ્ર બ્રાત. ૪૬
- ચડીયા ઘોડે મેના અસ્વાર, સુખપાત્ર કરો લાગે નહીં પાર;
ઘોડવેલ ચારઠો બગી બહુ જોડી, મેના ગાડીઓ જોનરા ધોરી. ૪૭
- બેઠા જાલર વેડ વાંકડીઆ, શોભે શોવણુ દીરસે જડીઆ;
કડાંપુચીઓ બાળુબંધ કરીઆ, સાલે દોસાલો જોનેછે રસીયા. ૪૮
- જપનકોટી અરાયરોઆ જાણુ, બીજા જનમઆ કેટલા વળાણુ;
જનડી સોમે બાળુડા વેશ, વીવેકે મોતી પેરાંવે કંચ. ૪૯
- ધોલો શણુગાર ધર્મ છે અંગે, અલખેલી સાથે અતીઉછરંગે;
લીલાવટ દીલડી દમણી ચળકે, જેમ વીજળા વાડે સળકે. ૫૦
- અંદ્રવદનીને અગળે નેણી, શીતકી જોના નાગ રી વેની;
રથમાં બેસી બાળક ધપરાવે, બાળ પોતાનુ ચાર સમનવે. ૫૧
- એક અનુક્રમે નાર છે જાડી, ગાય ગીતને થાગ છે રાણુ;
કાષ્ઠ કહું છે ધન રાણુલ નાર, નેમ સરીખા પાગી જરથાર. ૫૨
- કાષ્ઠ કહું પુન્ય નેમનું બારી, તે થકી મળીયાં રાણુલ નારી;
અમ અન્ધો અન્ય વાદ વદે છે, મહોગ મલકાવી વાતો કરે છે. ૫૩
- કાષ્ઠ કહું છે અમે જઈશું જેહેલે, બળદને ઘીતો પાછું પહેલે;
કાષ્ઠ કહું મારા બળદો બારી, પોંચી ન શકે દેવ મોરારી. ૫૪
- એવી વાતોના ગંધોળા ચાલ, પોત પોતાના મગનમાં મહલે;
જોતેર કળાને બુધ બીચાળ, નેમ નાહીને પેહેરે શણુગાર. ૫૫
- પેહેરી પીતાંજર જરકરી જામો, પાસે હબા છે નવશાનો મામો;
માયે મુગટ દીરસે જડીયો, બહુ મલો છે કસખીનો ધડીયો. ૫૬
- બારે કુંડળ બહુ મુલા મોતિ, શેહેરની નારી નેમને જોતી;
કંઠે નવસરો મોતીનો હાર, બાંધ્યા બાળુબંધ નવ લાગીવાર; ૫૭

- દશે આમળાએ વેઢને વીંટી, ઝીઝી દીસે છે સોનેરી લીટી;
હોગ ખહુ જડીઆ પાણીના તાળ, ક્યાં સાંકળાં પહેરે વેરચળ. ૫૮
- મેતીનો તેરો મુગટમાં ઢળકે, ખહુ તેજથી કલગી તો ચળકે;
રાધાએ આવી આંખડી આંજી, ખહુ ડાહીએ નવ જાએ માંજી. ૫૯
- કુમકુમનું ટીલુ કીકુકે ભાસે, ટપક કરતુગી કર છે માસે;
પાન સોપારી શ્રીકૃષ્ણ જોડે બરી પોસને ચડ્યા વરધોડે. ૬૦
- ચઢી વ-ધેડો ચક્રટામાં આવે, નગરીની નારી મેતીએ વધાવે;
વાળ વાગેને નાગરંજ થાએ, નેગ વીવેડી તોરણ જાય. ૬૧
- ધુસળ મસળને રવધ્યો લાવ્યાં, પુખતા કારણ સાસુજી આવ્યાં;
દેવ વીમાને જોય છે ચડે, નેમ નદી પરજે જશે આ ધડી. ૬૨
- એવામાં કીધો પશુડે પોકાર, સાંમજો અરજી નેમ દયાળ;
તમે પરચસો ચતુર સુજણ, પ્રમાને જશે પશુઓના પ્રાણ. ૬૩
- માટે દયાળુ દયા મનમાં રાખો, આજ પશુડાંને જીવતાં રાખો;
એવો પશુઓનો મુણી પોકાર, હોય્યાં પશુડાં નેમ દયાળ. ૬૪
- પાછા ફરીયા પરણ્યા તે નદી, કુંવારી કન્યા રાંજીલ રહી,
રાંજીત કહે છે ન સરીયાં કાજ, દુરમન થયાં પશુડાં આજ. ૬૫
- સાંમજો સંવે રાંજીત કહે છે, દરણીને ત્યાં એજામે દેજે;
ચંદ્રાને તે લાંછન લગાડ્યું, સીતાનું હજી તેતો કરાવ્યું. ૬૬
- મારી વેળા ક્યાંયકી જાગી, નજર આગળથી જાને તુ ભાગી;
કરે વીઢાપ રાંજીત રાણી, કંઠમની મતી મેંતો નવ જાણી. ૬૭
- આઠ ભવની પ્રીતીને ઠેરી, નવમે ભવે કુંવારી મેલી;
એવું ન કરીએ નેમ નગીના, જાણ્યું મન રંગના બીના. ૬૮
- તમારા બાળએ રણમાં રજાની, તેતો નાની ઠેકણે ન આવી;
તમે કુળ તણો રખોહો ધારે, આજ આવ્યો છે તમારો વારો. ૬૯
- વરધોડે ચઢી મોટા જસ લીધો, પાછા ફરીને ફરેતો કીધો;
આખો અંજારી પીઠી ચેળાથી, વરધેડે ચઢતાં ચરમ ન આવી. ૭૦

- મોટ ઉપાડે જન જનાવી, બાબીઓ પાસે ગાણ્યાં ગવગતી;
 એવા કાઠથી સરવેને લાગ્યા, સ્ત્રી પુરુષને છુટા ભગ્યાયા. ૭૧
- ચાનક લાગેતો પાછે । ફરજો, સુખ કામ અમાર કરજો;
 પાછા ન વળીઆ એકજ ધાન દેતા માંડ્યું ત્યાં વરસી ધાન ૭૨
- ઘાન ઘઈને સીચાર કીધો, કાવણુ સુદ ૬ ને મહુરત લીધો;
 દીક્ષા લીધી ત્યાં નવ લાગી વાર, સાથે ગુનીર એકદગાર. ૭૩
- ગીરનારે જઈને કાંજ કીધું, પાંચબનમેં દીન કેવળ કીધું;
 પાખ્યાં વધાઈ રાજુવ રહ્યો, પીતા ન રહ્યાં ચાંગળ પાળી. ૭૪
- નેમને જઈને ચરણે લાગી, પેંદજ પાસે મેજ ત્યાં મગાં;
 આપો કેવળ તમારી કહાણું, હું તો શેકને જોવાને જાઉં. ૭૫
- દીક્ષા લઈને કારજ કીધું, ઝટપટ પોતે કેવળ લીધું;
 મદ્યુ અખંડ એવાતણુ નજર, ગયા શીવસુંદરી જોવાને કજર. ૭૬
- સુદની આડગ અસાડ ધારી, નેમજી વરીયા શીવરણુ નારી;
 નેમ રાજુવની અખંડ ગતી, જમણ કેમ થયો મારી વતી. ૭૭
- જયારથ કહુ છુધી પ્રમાણે, બેઠેના સુખ તો કેળી જાણે;
 માશે બાહુસેને ક્ષેષ સાંભળશે, તેના મનોરથ પૂન તે કાશે. ૭૮
- સીવનું ધાન રૂદીએ જે ધરશે, તેતો શીવજીને નીરચે વરશે;
 સંવત એગણીસે શ્રાવણ માસ, વહની પાંચમનો દીવસ ખાસ. ૭૯
- વાર શુકળુ ચોધડીયું સાર, પ્રસન થયું મનકુ માર;
 ગાંમ માંગડના રાજ રાય સગે; કીધા સસોકો મનન હિરંગે; ૮૦
- મહાજન ભાવ થઈ મેં કીધો, વાંચી સસોકો સારો જરા લીધો;
 સેહેર ગુજરાત રેહવાશી જાણો; વીશાશ્રીનાલી નાત પ્રમાણો. ૮૧
- પ્રજાની કીરપાથી નવનીધ થાય, બેઠે કર જોડી સુરસશી ગયા;
 નામ દેવચંદ પણ સુરસશી કહીએ, બેઠેના ચરથ એકજ અછપે. ૮૨
- દેવચંદ સુરચંદ છે કથી, રથીક વાણી રહીઆમાં વથી.

જુગદું વિશે ભાષણ.

હે માહેરા બંધુઓને પીતલી પુરવઠા કહેવામાં આવે છે જે આજકાલ આપણા દેશ મધે જુગદું રમવાનો ચાલ બહુ વધતો જાય છે તે હીક નથી માટે ઓ ભાઈઓ તમે જુગદું રમસો નો તમારી લેડા હારી કસો ને ધર કામ પણ કંઈ થાશે નહીં જાણતા ધરના પઈસા ખેંચ આવેલો, તેમ આપણે જુગદું રમીને પછલાદાર થયા નથી. માટે એ બચ્ચા તજવા લાયક છે, ને તે મધે ફેટલું બગાડ થાય છે. ને તમે જુગદું રમતા હશે તેથી તમને હીક લાગતું હશે આપણને જરાપણ કેમ અપનાં કરે અથવા કુચ્ચન બોલે તો તેની સાથે લડી પડીએ છીએ, પણ જુગદું વીશે કહે તો તમને જરાપણ રીસ નથી લાગતી, હે ભાઈઓ વાહરે વાહ આટલી અપકારતી છતાં તમે જુગદું રમોલો, તે તમને સાર લાગતું હશે માટે આપ સમજી ને ચતુર થઈને આપણે ઉત્તમ જીતના થઈને હલકા માણસની માફક જુગદું રમવું લાયક નથી, ને એ સારા માણસનું કામ નથી માટે એ નહારી ટેવ હોડવા લાયક છે. તે હોડતાં તમને કોઈપણ દુખ પેશ થશે તો તેના જામીનગાર હું છું, માટે હે માહેરા પ્રીય ભાઈઓ આ ટેવ મુકવા લાયક છે. મુકવાથી પણ કાયદા થશે, પરમેશ્વરના ગુન્દાગી મુકત થશે, વળી પણ ચતુરજીમાં નગ રાજ તથા પાંડવ જુગદુથી દુખ પાગ્યા છે તે આપ નથી જાણતા. આ ટેવ મુકવાથી તમારી બધી ઇજત વધશે માટે આપ સમજી મન નહારી ટેવ મુકશો તો સુખ થશે.

હીં આપનો પ્રીય બંધુ સરપચંદ મહાજી.

ઉધમ કરવો ને નવરા ન બેસવું.

હે ભાઈઓ આપ ઉધમ નહીં કરો તો તુમ ધણા દુખી થશો. કારણકે ઉધમ નહીં કરવાથી પરની મારીત્રની કરેલી કમાણી પુણ હશે તે થોડેથોડે ખાઈ જસો; ને આપના ધરના સારાચાર દાગીના પણ વેચીને ખાઈ જસો. વળી પણ કહેવત છે કે ખાધે સમુદ્ર પણ ખુટે, ને વળી પણ કહેવત છે કે, ટીપે ટીપે સમુદ્ર ભગય, કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય, માટે આપને નવર ન બેસવું, જે થોડુ ધણું બનતાં સુધી ઉધમ કરવો, કહેવત છે કે, ઉધમે લક્ષ્મી, માટે કાંઈની ગરીબી હાલત હોયતો કાંઈક બેગા પગારદાર ગહેવુ અથવા આપના ગુજસ પરમાણે ધધો કરવો, આપને બાદક ન આવે તેરી મજૂરી કરવી; ધણા ધણાને મારીત્ર મુદત કંઈ પુણ છોડી જતા નથી તોપણ ઉધમી થઈને તાલેવર થઈ ગયા છે. માટે કરમ મધે લખ્યુ દોંય, પણ ઉધમ વગર મળતુ નથી; માટે ઉધમ વીસે ચીન રાખવું. આજકાલ આપણા દેસીભાઈઓ નીરુધમીને લીધે, આપણા દેસની કેટલી દોલત પરદેસ મધે જતી રહી છે, માટે વીલાંયતના માણસ કેવા દુનરી છે જે આપણા દેસની દોલત સરવે હરણ કરી છે, માટે આપ જરા વીચાર કરો જે ઉધમ વીસે ચીન રાખસો તો ધણા સુખી થસો, વળી નવરા બેસવાથી એટલો તો બગાડ થાસે, તે નમને થોડાક કહી સંબળાવું છું એક તો સગળુ હસો નો ધંની દુખની ચીંતામાંથી ર સુકાઈ જશે ને જીવાન હસો તો પત્ની દેખી તે ઉર ખેટી નજર કરશે. ને વળી નવરાથી લેણ દેણ કાંઈ પણ કારણથી કાંઈકથી કળવા કરશે. માટે હરકાંઈ જાતનુ ઉધમ સીખવું, તેને આપણુ બાદક નથી ને દુશીયાર પાછું કહેવાસે, માટે હે ભાઈઓ આજસ તજીને ઉધમ કરશે. તો મન ચીતવેલ કામ પાર પડસે, એવા કેટલાક દ્રષ્ટાંત આપના દેખવામાં આવે છે માટે ઉધમ કરશે તો ધણા સુખી થસો, એજ વીનતી હૃદયમાં વીચારજો.

હા. આપનો પ્રીયબંધુ કુમહીયા સરપચંદ મલાલ.

(સમાપ્ત)

(૫૫)

અગાઉથી ખરીદનાર

નગરપાલકર

- ૫ કાંટીયા કરસન કુમરજી
- ૫ કુળડીયા સગાજ ડામરસી
- ૫ રાણાશ્રી રણછોડજી હમીરજી
- ૧ કુળડીયા સરપ સોમજી
- ૧ કુળડીયા મુળજી ભવાન
- ૧ વોરા ભાઈચંદ ટીપચંદ હેડમાસ્તર

કાસવો

- ૨ સોની જુઠા ભાણજી
- ૧ મેતા તેજસી મુળચંદ
- ૧ કાંટીયા ભાઈચંદ ચતુર
- ૧ કાંટીયા સવચંદ જોઈતા
- ૧ શા. મુલજી રતનસી બીડીવાળા
- ૧ મેતા લવજી તેજસી
- ૧ વોરા પોપટ અમરસી
- ૧ વોરા ખેતસી તેજપાળ
- ૧ વોરા પાનાચંદ જોઈતા
- ૧ કંદોઈવીરજી દેવચંદ
- ૨ મેતા સરપ કુંવરજી
- ૧ લાલજી નીમજી મોલી
- ૧ સાધુ નથુરામ બોધવદાસ
- ૧ કુળડીયા બીમજી હંસરાજ
- ૧ સોની કરમજી મજેસ
- ૧ બાલજી ધનજી હરજી
- ૨ કા. પરમાન. લખાણી

- ૨ કા. સવજી માવજી
- ૨ કા. રૂપસી કરમજી
- ૧ કા. રામજી મોલી
- ૧ કા. દેવજી પ્રધાન
- ૧ કા. જેડા લધાંભી
- ૧ કા. વલગજી કુંવરજી
- ૧ કા. રાણા ભારમજી
- ૧ કા. સરપ સવજી
- ૧ કા. દેવા પદમરજી
- ૧ કા. જેડા મજેસ
- ૧ કા. ખેતસી વાલજી
- ૧ કા. પ્રમજી મોલી
- ૧ કા. ડામજી સોમજી
- ૧ કા. પીતાબર લાલજી
- ૧ કા. મજેસ નરસીંખ
- ૧ કા. અવલજી રવજી
- ૧ કા. વાલજી રતનસી
- ૧ કા. રતનસી માનજી
- ૧ કા. નેજીસી નેરામ
- ૧ કા. માધવજી પ્રમજી
- ૧ મુનબી મોમજી હેમરાજ
- ૧ મુનબી દાનજી લીમજી ખરી
- ૫ ખત્રી અમરસી પસમજી
- ૧ ખત્રી હેમા પ્રેમજી

- ૨ ખત્રી ત્રીકમા લાડણ
- ૧ ખત્રી હેમા લાડણ
- ૧ ખત્રી સવજ કુંગર
- ૧ ખતરી અણુદા ગણેસ
- ૧ ખતરી ધરમશે પરાગજ
- ૧ ખતરી તેલ બાણજ

- ૧ ખતરી હરજ મોનજ
- ૧ ખતરી પચાણુ લધાણી
- ૧ ખતરી નથા પ્રેમજ
- ૧ ખતરી મુળજ મોતીરામ
- ૧ ખતરી ઠાળીદામ આણુંદ
- ૧ ખતરી નાગજ બાણજ

પીથાપુર

- ૨ ઠાકોર કેસરસીંખજ ભેરજ સોદા
- ૧ વડેરા અમરસી પરાગજ

- ૧ વડેરા ઠાળીદાસ ડોસા

વીરાવાવ

- ૨ જાડા અમરસીંખ સામસીંખજ
- વીરાવાવના ઠાકોર
- ૧ સોની મયારામ ઠસલાજ
- ૧ સોની પચુજ ઈસલાજ
- ૧ સોની અવચળ વાંઠાજ
- ૧ ખતરી દયારામ માનજ
- ૧ ખતરી લખા દયારામ
- ૧ ઠા. સરૂપ માધવજ
- ૧ ઠા. રામજ સામલાજ
- ૧ ઠા. સરૂપ જોરામ
- ૧ ઠા. મલુ રાણાજ
- ૧ ઠા. સવજ દાનજ
- ૧ ઠા. દોલજ પારૂ

- ૧ સોની પીતાબર મોનજ
- ૧ ઠા. કાનજ ભદ્રજ
- ૧ ઠા. સરૂપ મોતીરામ
- ૧ ઠા. રાણા ગણેસ
- ૧ ઠા. નાગજ વલમજ
- ૧ રા. મગન મયાચુંદ
- ૧ કુળડીયા પોમસી જોડતા
- ૧ સાધુ ભનકીદાસ ઠાસીચમ
- ૧ બાબજ માલા પ્રેમજ
- ૧ મેતા નીમજ ખેતાર
- ૧ કુળડીયા સવચુંદ મયાચુંદ
- ૧ મેતા વલમજ પ્રેમજ

આધીમામ

- ૧ ઠકર મનજ રામજ
- ૧ ઠકર ખેતસી રામજ
- ૧ ઠકર વાપજ રામજ

- ૧ ઠકર રામજ પ્રેમજ
- ૧ ઠકર પ્રાગજ મલુ
- ૧ સા. પદમસી રામજી

- ૧ હર ચાંપસી ચમલ
૧ સા. હલ્યાલુ નેરાલ
૧ સા. દેવસી હલ્યાલુ
૧ સા. ઉત્તમ પદમરણી

- ૧ સા. નીમલ ચતુર
૧ કુમડીયા કુવરલ વખતી
૧ કુમડીયા મયાચંદ સામલ
૧ ડા. રાણા ખીમલ

ખારડીયો

- ૧ હર ખેતસી નારણ
૧ હર આરમલ પુલ

- ૧ હર ખીમલ હસલા

મિદરા

- ૧ ડા. સરપ હસલાણી
૧ ડા. રામલ બિહાણી
૧ નેસી ચુનીલાલ રામલ

- ૧ ડા. અમરસી મંચારામ
૧ ડા. સરપ દામોદર

મુલગામ

- ૧ મેતા પ્રેમચંદ મનનલાલ
૧ મેતા પરસોતમ ખેતસી
૧ મેતા કુમચંદ પ્રમચંદ
૧ દોસી કાળીદાસ હરુર
૧ મેતા પીતામ્બર મેલી
૧ શ્રીમાળી અમવાનલાલ પરસોતમ
૧ મેતા કેસરી છત્રમલ
૧ મેતા અનોપ મયાચંદ
૧ મેતા નેઆલ મેલી
૧ મેતા ત્રીભોવન આઈચંદ યાંત્રા

- ૧ મેતા પોપટલાલ કેવલ
૧ દોસી મન નેરાલ
૧ ગોરલ હરમચંદ અમરસીબલ
૧ શેઠ વીરચંદ મયાચંદ
૧ મેતા હરચન નયુ
૧ મેતા કાળીદાસ બેહા
૧ મેતા કુંબર હવન
૧ ખતરી અવાન સવલ
૧ ખતરી દેવરાલ ચૌવીંદલ
૨ મેતા વીરચંદ સામલ

મીડી

- ૧ જામલ ચુનીલાલ લહારામ હરમી-
સનનો ખીમ
૧ ડા. હરમીસનદાસ મોરાર
૧ ડા. મનસુખ આસનદાસ

- ૧ હર રેકુમલ પદુમલ
હેડ મારતર આધીગામ
૧ હર ચાંદુમલ લીધુમલ
માસતર રેકુનો ખીમ
૧ કોળા નેપર...

મહાદેવ (સીધ)

- ૨ વાસુ. નીળાજી ઈસિરદાસ
 ૧ શા. કેવળ લખમીચંદ
 ૧ બા. લખમીચંદ પ્રેમચંદ ડાહી.
 ૧ શા. નીલારામ લખુરામ

ચુડીઓ

- ૧ કુળડીયા ખેતસી દીપચંદ
 ૧ શા. સરૂંપ પાનાચંદ
 ૧ ઠા. મોતી માધવજી
 ૧ મેતા દેવસી ભવાન

બેલો

- ૨ ઠા. વાધજી રામજી હથુ
 ૧ ઠા. ડામજી રૂપસી
 ૧ ઠા. બેચર લાલજી
 ૧ ઠા. રજુછોડ નાનજી

ઝિચોસણ

- ૧ વડેચા ત્રીભોવન ચોપડ

હુંવા

- ૧ શેઠ વીરચંદ ઇસ્તુર

ખારતરી

- ૧ શેઠ પરખા બલાબ

લાબેર

- ૧ રોહીયા બહીર ટોકર
 ૧ રોહીયા હતમ બાદર
 ૧ રોહી બુદર

રાજુપર

- ૧ બાલજી અમરા પાવાજી

- ૧ શા. મયરા પ્રામદાસ

- ૧ શા. ગોક્ળ

- ૧ શા. રામજી

રામપરો

- ૧ લાલજી મનજી ડામર
 ૧ લાલજી છતમલ જવેર
 ૧ લાલજી નીમજી ગોક્ળ
 ૧ વોરા અનોપચંદ લવજી

બેરાણો

- ૧ કુળડીયા બેચર ટોકર
 ૧ સંઝવી ખેતસી હાબજી
 ૧ દોસી વીરજી કજમ
 ૧ દોસી માણકાચંદ હેમચંદ

ગોલપ

- ૧ મેતા છતમલ લાલજી

હુરસડ

- ૧ વોરા જમસી વજેચંદ

છાછરો

- ૧ સોની પુનમચંદ અંગ. રામ

વાવ

- ૧ ખતરી લાલચંદ રામજી
 ૧ ખતરી હરીરામ રામજી
 ૧ ખતરી રવજી કાનજી

કાનરોગામ

- ૧ ઠા. રામજી કુદાણી

બાબાસર

કા. સવળ માવળ હમ
૧ કા. જવેર સામળ

૧ કા. મુળજ મોપાળ
૧ કા. સરપા મલુ

ભરકુવો

૧ કા. મેમળ સધીક ઝેમર
૧ કા. લાલળ હરમળ રાયમલ

૧ કા. લાલળ ઉજમ જસસજ

કુવારો

૧ રોઠ ખેતસી ચંદ્રલાળ
૧ માંધી ચુનીલાલ રૂપસી

ઈસમાલિકોટ

૧ કા. મોરમલ કોઝારામ

રડકો

૧ કા. લાલળ દેવસી પોખર
૧ કા. લાલળ સરેપ ભાઈચંદ

હેડ માસ્તર રીસવાવ

કાસવો

૧ કા. હરચંદ અમરા
૨૫

છાત્રા

૧ વોરા હકમ કુવારજ
૧ વોરા ભદ્યજ કુવારજ

કહેરો

૧ રોઠ જવેર રામજ
મામચેરો

૧ કા. છયા જંઝારામ

લોહરાણી

૧ કા. સખરામ હેમજ

૧ શા. ખેતસી બેચર
વેધ

૧ ભટ નામેચર નાશજ

સુ ચ ના.

સરવે ભાઈઓને ખખર આપવામાં આવે છે
ફક્તજ પાંચસો નકલ છપાવી છે તે મધે અ
કરી છે. માટે જેને મંગાવવા હોય તે જલદીથી
કીમત ફક્તજ ત્રણ આના રાખવામાં આવી છે.

મળવાનું ઠેકાણું.

કુબડીયા સરપચંદ ગલા.

મું નગર પારકર જીત્રે સીધ

મેતા પ્રેમજી મગનલા

મું સુધામ.

રોહીયા ભુલર મનજી

મું બાબેર.

છ પા ય છે.

ગોડીયા તથા મેધા કાજલના ઢાળીમાં મુની ને
વીજય કૃત હજી સુધી છપાણે નથી જામે તે સુધારીને
છપાવવાની મરજી કરી છે તે મધે ગોડીયાનું વર્ણન પણ
કરવામાં આવશે. વધારે હકીકત ફારમથી બહુસો માટે
જેન ભાઈઓ અગાઉથી ખરીદ કરવા મહેરબાની કરજો
એવી અમને આશા છે. કીમત સવા આનો.

દા. સરપચંદ.

